

MAGYAR LAPOK

+ 3 lei

Taxa postală plătită în
aprobării Dir. Gen. PT

Főszerkesztő:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
V. évfolyam, 250 (1396) szám * Kedd, 1936 november 3

Főmunkatárs:
dr Gyárfás Elemér

Hódoló üdvözlét a hazatérő uralkodónak!

A hivatalos közlésekből is, de a világsajtó napenkénti híradásából is a most elmúlt napokban fontos nemzetközi tényről szerezhetünk tudomást, mely országunkat s annak népeit mind legközelebről érdekelheti. Ez a nemzetközi fontosságú tény: a mi dicsőségesen uralkodó királyunknak, II. Károlynak és a trónörökösnek, Mihály albaiuliai nagyvajdának fogadtatása és időzése a szomszédos Csehszlovákiában, s királyunknak ottani tárgyalásai a csehszlovák állam fejével és ez ország vezető államférfijaival. Csehszlovákia fennállásának évforduló ünnepén történtek ezek az események, melyek együttvéve az ünnep fényes megülnését is jelentették, de egyúttal az ünnep külsőségein túl az a nagy jelentőségük is megvolt, hogy nemcsak ünnepet, de történelemalkotást is foglaltak magukban.

Románia minden népe előtt nyitott könyv uralkodónk élete. Látjuk öt napról-napra az országáért való gondok és munka között, ahogyan fáradságot nem ismerve, végzi uralkodó tevékenységét. Egy olyan tevékenységet, mely a sorsunkért való helytállásban és továbbhaladásban nemcsak vezénnyel és parancsol, de a jó példa erejével is folytonos hatást gyakorol. Az ő gondolja és munkája az uralkodói magaslattól egy egész ország önbizalmának és erős akaratának mind ragyogóbb fényét terjeszti. Egyúttal olyan szorgoskodás is ez a királyi tevékenység, mely nemcsak az uralkodói állás magaslátán sugárzik, de jótékony melegségével belehatol a legszélesebb néprétegek életébe is, vagyis a mélysegeket is átjárja biztató és segítő erejével.

Hálával gondolunk az uralkodói hivatás ilyen mind tökéletesebb megnyilatkozására. És meg kell állapítanunk, hogy a csehszlovákiai látogatással uralkodónk tevékenysége ismét továbbfejlesztette az országért való építést. Az ország nemzetközi politikájának egyik legfontosabb

szervezete Romániának Csehszlovákiával és Jugoszláviával való szövetségese, az ugynevezett kisantant. Királyunk csehszlovákiai látogatása, az ottani fogadtatás nagy dísz és bensősége, a látogató napok alatt az államfők kölcsönös köszönő szavainak a sokatmondó tartalma, aztán az államfők közötti megállapodások nemzetközli hordereje: ezek együttvéve mind azt hozták létre, hogy a kisantant mintegy új megalapozást kapott, s eddigi alapjai új gránitköves lerakódásokkal lettek még szilárdabbak. A kisantant, — mint ahogy Antonescu Viktor külügyminiszterünk mondotta, — tökéletes antantná erősödött.

A csehszlovákiai látogatás bizonyosságot tett a két szövetséges ország közötti barátságról, mely közös történelmi emlékeket is ápol, de a jövődő iránt is megvan a közös felfogása. Ezt a közös felfogást a két államfő eszmecsereje új megállapodásokkal gyarapította, s ezek a megállapodások még világosabbá teszik, hogy a két állam szoros sorsközösségben érzi magát, tehát ehhez képest szoros együttérzéssel is irányítja a kisantant kebelében a maga politikáját. Helyzetrendező és helyzetbiztosító erő van ebben az új elhatározásban, mely nemcsak országainkra nézve jelöli ki a határozott életutat, de a nemzetközi politikára is elhatározóan és bizonyára egyenúlyozó hatással fog befolyjni.

A nagyjelentőségű külpolitikai tény után mi, az ország népeit csak a tisztelő hódolat kívánalmával üdvözölhetjük a Csehszlovákiából hazatérő uralkodónkat, s az ő reményteljes fejlődésű fiát, az ifjú trónörökösöt. Isten áldását kívánjuk úgy eddig, mint ezután következő működésükre. Kívánjuk, hogy a királynak az országért való gondolja és örökké fáradó munkája hozza meg népeinek a boldogulást, s uralkodónk ebben találja meg történelemalkotó tevékenységének a legszebb örömét!

Károly király csehszlovákiai látogatásainak utolsó napja

Öfelsége Brünnben és Pozsonyban. — Pozsonyból fényes katonai ünnepségek után bucsuzott

Pozsonyból jelentik: Károly király csehszlovákiai látogatásának utolsó napján Brünn és Pozsony látogatta meg. Kíséretében volt Benes és Hodzsa is. Ez alkalomból husz különvonaton 20 ezer ember érkezett Pozsonyba. A pályaudvaron Öfelségét a kormány hat tagja fogadta. A Szabadság-téren nagy csapat-szemle volt, amelyen Károly király a neki ajándékozott és róla elnevezett dragonyos ezred zászlóira román nemzeti szalagot tűzött fel. A király Benes felé fordulva, meleg köszönetet mondott a megtiszteltetésért és végignézte a két ország hadseregének baráti együttműködését jelképező felvonulást. Este a Carlton-szálló előtt nagy embertömeg gyűlt össze a király üdvözlétére. Ivanka dr képviselő üdvözlő szavaira, melyek során utalt a két nem-

zet évezredes barátságára, — Károly király kijelentette, hogy Románia és Csehszlovákia barátsága további ezer évig fog tartani. A király ezután elbúcsúzott az elnöktől, a miniszterelnöktől és a többi személyiségtől s röviddel később, háromnegyed 7 órakor 21 ágyulós jelezte, hogy az udvari vonat elindult Pozsonyból.

HIVATALOS KÖZLÉS A PRÁGAI TALÁLKOZÓ BEFEJEZÉSÉRŐL

Prágából jelentik: II. Károly király látogatásának befejezése alkalmából a prágai kormány újabb hivatalos közleményt adott ki. E hivatalos közlés szerint a királyi látogatás során lefolyt tanácskozásokon megvitatták a kisantant-államoknak a legutóbbi évek és hó-

Néhány szó

A durva hang, ahogyan a Brassói Lapok utóbbi cikkeimmel foglalkozott, lehetetlenné teszi a számomra, hogy vitába szálljak, az pedig újságírói izlésemmel ellenkezik, hogy hasonló szidalmakat ordítsak most vissza.

Cionista-zsidó tőkések magyar színekben kommunistáskodó orgánuma azt iratja rólam, hogy valótlanúságot állítok, amikor azt mondom, hogy ismeretes átalakulásaik „ugyanazoknak a tulajdonosoknak az idejében, ugyanazok alatt a szerkesztők” alatt mentek végbe. Holott nyilvános tény, hogy a Brassói Lapok mindmáig változatlanul a Grünfeld-Kahana-család tulajdona, főszerkesztője az egész idő alatt dr Szele Béla, felelős szerkesztője pedig Kocsis Béla volt és ez a helyzet mindmáig nem változott meg.

A munkatársak közben, persze, változtak. Az efféle profitra dolgozó kapitalista vállalatoknál ez már nincsen más-ként. A legjobban ezt példával lehet megvilágítani. Ha egy gyártelep, mely eddig zászlók és nemzeti díszjelvények gyártásával foglalkozott, felismerve a konjunktúrát, most mérgező gázok és gyújtató bombák gyártására tér át, természetesen alkalmas szakmunkásokat válogat össze és azokat kitűnően megfizeti.

A szellemi életben ez a módszer természetellenes és káros helyzeteket teremt. Felvilágosító és toborzó munkánkat e helyzetek felismerése és megszüntetése érdekében nyugodtan és a közeli siker reményében folytatjuk.

Dr. Sulyok István.

napok folyamán az uralkodó külpolitikai kérdésekben tanúsított magatartását. Hangoztatták annak szükségességét, hogy a jövőben is, a jugoszláv kormánnyal teljes egyetértésben, a közös, általános politikának azt a vonalát követik, amelyet eddig követtek. A megbeszélések anyagát bemutatják a jugoszláv kormányzó hercegnek és miniszterelnöknek.

A KIRÁLY VONATA A HALMEUI ORSZÁGHATÁRON

Satumare. Saját tud. A hazaérkező Károly király elé Franasovici Richárd, közlekedésügyi miniszter utazott Halmeuig, ahol Öfelségét fogadta, majd a satumarei pályaudvaron volt az első hivatalos fogadtatás. A király különvonta a himnusz hangjai mellett gördült be a virág- és lobogódiszbe öltözött pályaudvarra. A király kíséretében Mihály nagyvajda, Antonescu külügyminiszter és Franasovici lépett ki a királyi különvonatból. A helyőrség parancsnoka jelentést tett az uralkodónak, aki ellépett a diszszázad előtt, majd fogadta Ardelean prefektus hódolatát. Dr Benea István polgármester kényeret és sőt nyújtott át az uralkodónak, a város asszonyai pedig elhalmozták virággal. A királyi különvonat 11 óra 11 perckor érkezett meg a satumarei pályaudvarra és 10 perc múlva indult tovább Oradea, illetve Bucuresti felé.

(Tudósításunk folytatás a következő oldalon.)

(Tudósításunk folytatása az első oldalról)

Károly király Oradeán

Oradea. Saját tud. Hétfőn délután 2 óra körül érkezett Ófelsége udvari vonata Oradeára. A pályaudvar perronján az egyházi, katonai és polgári hatóságok, egyesületek, iskolák és a város polgárai ünnepélyesen fogadták az uralkodót. A katonazenekar a vonat érkezésekor a királyhimnuszt játszotta s amikor megállt a 13 kocsiból álló különvonat, előbb leszállottak a király közvetlen kíséretében levő személyiségek, majd a közönség lelkes éljenzése közben megjelent a kocsijában Ófelsége. A király leszállt a kocsiból s fordította a divízió parancsnokának jelentését s szemlét tartott a kivonult díszszázad előtt. Azután több virágcsokrot nyújtottak át Ófelségének s egy perzsaszőnyeget, mely az ország címerét ábrázolja. Ófelsége közvetlenül beszélgetett a divízió parancsnokával s az egyházak fejeivel s a város vezetésével egészen a vonat indulásáig. Majd amikor letelt a menetrendben megszabott tíz perc, felszállt a kocsiba s a kocsijából mosolygva, fölemelt kézzel fogadta a közönség lelkes éljenzését.

A ROMÁN FŐVÁROS ÜNNEPI FOGADTATÁST RENDEZ A HAZATÉRŐ KIRÁLYNAK

Bucuresti. Saját tud. Bucuresti főpolgármestere felhívást intézett a főváros lakosságához, hogy ünneplő tömegekben vegyen részt Károly király ünnepélyes bevonulásán. A király Csehszlovákiából hazaérkezve, kedden, november 3-án délelőtt 10 órakor érkezik meg a mogyosói állomáson.

— Azáltal, hogy mind kimegyünk eléje, — mondja a felhívás, — az első perctől kezdve megmutatjuk Ófelségének hálánkat azért a

Madrid felé délről és délnyugatról újabb előhaladást tettek a nemzeti csapatok

A legerősebb vörös csapatokat állították velük szembe Orosz tábornagy a madridi ellenállás megszervezője

Sevillából jelentik: A nemzeti csapatok előnyomulása a főváros felé a Toledótól és az Aranjeuztól vezető utakon párhuzamosan halad. Az aranjeuz—madridi ut keresztezési pontja és a vasutvonal a nemzetiek birtokában van. A déli és délnyugati párhuzamos irányok területén 4 kilométernyi előhaladást tettek a nemzetiek, ami nagyon jelentős, mert a vörösek erre a vidékre összpontosították ellenállásuk minden legjobb erejét. A nemzetiek most ezen a déli ponton 19 kilométerre vannak a fővárostól.

Újabb hírek megerősítik, hogy Madrid védelmét egy szovjet tábornagy szervezte meg Pozas tábornok parancsnoksága alatt. A Rionorai harcokban több marxistát — köztük néhány oroszot — fogságba ejtettek. A

kormánycsapatok itt százharminc halottat veszítettek.

Bordeauxból jelentik: A *Petite Gironda* hendayei jelentése szerint a madridi kormány elrendelte a főváros déli részének kiürítését, mert a nemzetiek minden pillanatban bevonulhatnak a déli városrészekbe.

AZ ANARCHISTÁK A KOMMUNISTÁKAT IS KIKEZDIK MADRIDBAN.

Madridból jelentik: A „ZNT” című anarchista-szindikalista lap élesen bírálja a kommunista milícia tagjait, illetve azok magatartását. Szerinte a milicisták minden ürüggyel Madridban maradnak, ahelyett, hogy a harcokra mennének. Az ilyen itthonmaradottak száma 30 ezerre tehető.

Az iraki államcsíny

A király a zendülők jelöltjeiből alakította meg az új kormányt. — Angol-ellenesség a mozgalomban

Bagdadból jelentik: Az Irakban történt államcsíny igen nagy port vert fel az arab államokban. Mint ismeretes, a zendülők a hadügyminisztert agyonlőtték, mire a kormány az események hatása miatt benyújtotta lemondását. A zendülők pénteken hajnalban bevonultak a fővárosba, s a király engedelmesen aláírta az új miniszterek kinevezését. Nurri, volt külügyminiszter az angol követésre menekült.

Az új kormány angolelleses. Az államcsíny minden valószínűség szerint összefüggésben áll a palesztinai nemzeti forradalom összeomlásával. A hadsereg ugyanis rossz szemmel nézte, hogy az iraki kormány az angolokat tá-

mogatja a palesztinai arab mozgalom elnyomásában.

Londonban úgy vélik, nem valószínű, hogy Anglia szólanul túrja az angolelleses pánarab mozgalom felülkerekedését, másrészt viszont belátják, hogy nehéz beavatkozni a független Irak belügyébe.

A BALKÁNSZÖVETSÉG VEZÉRKARI FŐNÖKEI TALÁLKOZNAK BUCURESTIBEN.

Istanbulból jelentik: Csakmak tábornok, török vezérkari főnök hétfőn Bucurestibe utazott, hogy résztvegyen a balkánszövetség vezérkari főnökeinek tanácskozásán.

Sir Arthur kalandja

Irtá: Palásthy Marcel

Sir Arthur tagja volt a brit királyi akadémiának.

Oxford tiszteletbeli doktora volt s a hírnév és megbecsülés övezte homlokát.

Anglia megadta neki mindazt, amit azoknak szokott, akik mindenütt a nap alatt öregbítik Britannia tekintélyét.

Sir Arthur az utóbbi években mégis elégedetlen volt.

Gondolatban gyakran esett találkozására az a borzas sehonnaival, aki valaha volt és ez a gondozatlan, csaknem mindig éhes, de bátran lobogó szemű csavargó sulyos szemrehányásokkal kereste Sir Arthuron mindazokat a kincseket, amelyeket garmadával adott neki a Teremtő kegye, de amelyekhez hűtlen lett, hogy udvaronc módjára földi kincseket gyűjtjön a népszerűség piacán.

Főként éjjelente estek ezek a heves viták, amikor a tűz kialudt a kandallóban és pelyhepaplana alatt sajogni kezdték Sir Arthur csontjai, mert megszűnt a fájdalomcsillapító porok hatása.

Mostani, dühfűt-tartó élete bűjtjeinek sok hasonlósága van annak a régi csavarárnak nyomorúságos, szegény, valahogyan közel hozta

egymáshoz a két acsarkodót. Ez és főként az irigység, amelyet az angol irodalom kitűnősége érzett tulajdon régi énjével szemben.

Mert ezt érezte, az kétségtelen.

Az fűtőlmi mert, miközben koplalt, álmai voltak, noha gyakran nem tudta álomra hajtani a fejét és éltének hajléktalan korszakában rejtett kincseket ismert. Például egy padot a Hyde Parkban, amely bokrok között rejtőzik; egy elhagyott kovácsfészert a White Chapel végső szélén és ismert egész éjszakán népes kávécsarnokokat a kikötő síkatoraiiban, ahol ki lehetett húzni az éjszakát, ha zord volt az idő és volt véletlenül pár garas a zsebében.

Az szeretni mert egy csipkeverő lányt, akinek lenvirág színű szemét szépnak merte látni, bár céltalan csillag volt az, és lágnak merte érezni a kis kezét, ha az ő tenyerébe simult. Pedig a csipkeverő lány ujjai érdesek voltak a beléjük vágódó cérnaszálak nyomán.

Boldog mert lenni az a sehonnaival, ami pedig Sir Arthurnak valójában soha nem sikerült.

Sokat vitázott ezzel a holdog fiatalemberrel és az effajta disputák után egyre iztelenebbeknek találta az ő mostani frásait, a divatos regényeket, melyeket százezres példányszámban ontottak a piacra nyomdagépek.

S noha fájdalom, mert vajudás nélkül irta ezeket, ez a munka egyre terhesebb, egyre veritékesebb volt a számára.

Csak nincs igazuk e borzasoknak, akik azt

vallják, hogy szenvedések, szív és élmények nélkül nincsen igazi irodalom?

Valahol itt kell lenni mégis a dolog bibijének.

A régi életébe kellene visszazöknie, hogy abban újra megtalálja magát. A kóbor élet bizonytalansága, a sok különös kaland, a szegények életének hányatott rendszertelensége volna a termő televény, amelyből az igazi művészet fája kinő?

Egyre jobban hinni kezdte, hogy ez csakugyan így van.

Kis kávéházakba kellene járnia, — elmenekülve óriási méretű frásztalanak mahagóni sivatagából; — oda, ahol a nyomor legvéresebb helyzeteiben annyi érdekes dolgot tudott írni.

Ezen a napon végül eszébe ötlött a megoldás.

Hogy milyen egyszerű volt ez!

Valóságos Kolumbus-tójtás.

Szeme valósággal felragyogott, amikor erre rájött. Rájött és az onomód hozzá is fogott tervének megvalósításához.

Egy hawelockot keresett ki személyesen a ruhatarából. Tegnapelőtt — amikor Jamesnek kimenője volt — ő maga akasztotta be oda ezt a zöld teveszőr holmit, amely tönkreázott a Yorki herceg vadászatán.

Megrendelésre se kaphatott volna Sir

Ismét kapható:

TÓTH TIHAMÉR

Legújabb műve:

I. rész:

Hiszem az örök életet

II. rész:

A keresztény házasság

A két sorozat egykötetben jelent meg 424 oldalon. Ara 240 lei és porto.

Megrendelhető könyvosztályunknál

JUGOSZLAVIA ÉS TÖRÖKORSZÁG EGYÜTTMŰKÖDÉSE. Belgrádból jelentik: *Stojadinovic* jugoszláv miniszterelnök ankarai tárgyalásáról kiadott hivatalos közlemény megállapítja, hogy Jugoszlávia és Törökország között teljes nézetazonosság van és érdekközösség áll fenn minden kérdésben. A jugoszláv és török államférfiak elhatározták, hogy folytatják a bensőséges együttműködés politikáját abban az irányban, amelyet a balkáni szövetséghez tartozó államok már kezdetben megállapítottak. Ezekkel az államokkal Jugoszlávia és Törökország teljes közösséget vállal. Elutazása előtt *Stojadinovic* hosszabb megbeszélést folytatott az ankarai olasz nagykövettel.

Kőnyfakasztó gázbombákat dobtak el nyolc newyorki moziban. Newyorkból jelentik: Tegnap 8 newyorki moziban kőnyfakasztó gázbombákat dobtak el és gázmérgezés következtében 50 személyt kórházba kellett szállítani. Azt hiszik, hogy a merényletet elhcsátott mozika'almaztak követték el.

**Reuma ideje
fájdalmak okozója**

azonban az
ASPIRIN
TABLETTÁK

elűzik fájdalmait

Jorga Miklós volt miniszterelnök a belső és külső politika kérdéseiről

A kormányváltást nem tartja időszerűnek. A francia baráti politika mellett az olaszokkal is barátságot kíván tartani

Bucuresti. Saját tud. *Jorga* tanár vasárnap délután a nemzeti demokrata párt végrehajtó-bizottsági ülésén beszédet mondott, amelynek belpolitikai részében azt jelentette ki, hogy ő nem látja időszerűnek beszélni a kormányutódlásról. Azt csak az ellenzéki pártvezérek szeretnék siettetni, a nép azonban nem óhajtja azt és nem is volna semmi értelme, hogy óhajtja. Az ország külpolitikájáról ezeket mondotta:

— Minél többet vitatkozunk külpolitikai kapcsolatainkon, annál jobban gyöngítjük barátainknak és szövetségeseinknek belénk helyezett bizalmát. Senki se fog kapcsolatokat teremteni egy néppel, amelyek külpolitikai kapcsolatai tekintetében annyiféle véleménye van. Ebben a tekintetben az egész nemzetnek egyégesnek kell lennie.

Románia külpolitikáját nem népgyűléseken, hanem a király kabinetjében, a külügyminisztériumban, a parlament külügyi bizottságában és a követségeken kell megvitatni.

Es nem kell dobra verni, hogy kinek-kinek milyen véleménye van arról, hogy esetleg forradalmat kell csinálni az ország külpolitikai tájékozódását illetően.

Határainkat a román katona biztosítja, akit *Károly* király fegyverezett fel. Ez kizárólag az ő érdeme. És a határokat azokkal kell megőriznünk, akikkel együtt harcoltunk és nem azokkal, akikkel szemben kellett állnunk. Tartsunk ki azokkal, akik segítenek megvédeni határainkat és pedig nem szónoklatokkal, hanem a hadsereg közötti szoros kapcsolatokkal s akik támadás esetén egyazon arcvonalon fognak küzdeni velünk. Közös gazdasági rendszert is kell teremtenünk szövetségeseinkkel, szoros kapcsolatban a katonai és politikai helyzetekkel és eseményekkel.

— *Károly* király prágai látogatása kihangsúlyozása volt mindannak, ami román akarat s annak, hogy egyetlen hadsereg vagyunk.

De a határok megőrzésének politikája mellett van még faji politika is. Azt hiszem, vétek elzárni természetes utunkat Itália felé.

— Aki megsértette Itáliát, azt hívén, hogy Itália belebukik vállalkozásába, az most vonja le a következtetéseket. Megérdemlik ezek, hogy ujjal mutogassuk őket, mint latin népünk egy távolabbi jövőjének ellenségeit. De hasonlóképpen hibásak azok is, akik, hogy hizelegjenek Litvinovnak, köteletségüknek érezték, hogy megfélemlítsenek Németország roppant katonai hatalmáról.

— Ha Németország ellenségünk lesz, tudni fogjuk megvédeni határainkat a mi barátainkkal, akik most is meglesznek, mint ahogy meg voltak a múltban. Minden nyugati államban meg fogják érteni, hogy össze kell fogniok azoknak, akik veszélyeztetik az egész európai civilizációt. Szolidarisak vagyunk Franciaországgal, mely nem felejtheti el magasztos szerepét.

— *Károly* király prágai látogatása kihangsúlyozása volt mindannak, ami román akarat s annak, hogy egyetlen hadsereg vagyunk.

A Blum-kormány lemond?

Párizsból jelentik: Francia politikai körökben úgy tudják, hogy *Blum* a közeljövőben válaszolni fog a kommunisták bírálataira.

Az *Echo de Paris* azt is valószínűnek tartja, hogy a miniszterelnök lemond. A lap emlé-

keztet *Blum* kijelentéseire, melyek szerint nem akar kormányozni a kommunisták támogatása nélkül. Ezt azonban *Thorez* kommunista párttitkár legutóbbi nyilatkozata következtében elvesztette a *Blum*-kormány.

Arthur megfelelőbb jelmezt céljai számára.

Pénzét seblében az íróasztalra rakva, a fel-találó örömevel öltötte fel a vasalatlan hawel-lockot.

Igy. Ez már az igazi!

Hogy háznépe ne lássa ebben a maskarában, valósággal kilopakodott a ház kapuján.

Egy félórával később már egy kis kávécsarnokban ült. Nagy adag kávé rendelt, dupla habbal. Túrós és mákos süteményeket fogyasztott és végül, — miközben számláját szódás wisky bőkezű rendelésével már szinte félelmetes nagyra növelte, — lelkesen és lázasan írt.

Szárnyalva röpült a töltőtoll a papirosra, bár közben — mint régen annyiszor — rettegve gondolt a botrányra, amely dőzsölését nyomon követi majd. Ez elkerülhetetlennek látszott, mert munkája közben *Sir Arthurnak* eszébe jutott, hogy sietlében otthon felejtette a pénzt.

Épügy nincs egyetlen fitying se nála, mint hajdnában.

Egy órán belül készen feküdt előtte a kis kávécsarnok asztalán egy száztűskéjú, satirikus novella.

Sir Arthur meglegedetten állapította meg:

Pompás! Ezt az a kócos fiatal titán is vállalná, annyira sikerült. De mi lesz most?

Mit is tett ilyen válságos percekben az a másík?

Eszébe jutott, bár nem voltak ezek díszes emlékek, de épp annyira tagadhatatlanok vol-

tak. Vagy fizetés nélkül surrant el, hogy aztán megfizesse az adósságát becsülettel, mihelyt pénzmaghoz jutott.

Nem, ezt ő most igazán nem teheti meg már.

Várjunk csak?... Volt neki másfajta megoldása is az ilyen esetekben. Kommerciális, bár szintén nem valami díszes megoldás:

Zálogot hagyott ilyenkor.

Tisztán emlékezett, hogy egyizben a tartalék gumiköpenyegre fölé öltött télikabátját hagyta zálogban és úgy távozott. Ez a tél kegyetlenebb volt a többinél, a pénzmag mélyen elbújt a hó alá és ő abban a gumiköpenyben tavaszodott ki.

Talán a hawelock eljátszhatná a télikabát szerepét.

Nem, ez alig kecsegtetett sikerrel. A számla sokkal nagyobb, minthogy a pincér elfogadja biztosítékul a hawelockot.

Ez a pincér!

Ez is éppen olyan volt és épügy viselkedett, mint azok a régiék. Ott állt a természetes kályha mellett és szemmel tartotta az ajtót.

Sir Arthurnak az volt az érzése, hogy tette kész gyanúval kémleli őt ez a pincér.

A helyzet izgatón volt és a brit birodalom büszkesége, a feddhetlen gentleman azon kapta magát rajta, hogy élvezti ezt az izgalmat.

Régi életének egyik gyakori élménye volt ez és *Sir Arthur* elhatározta, hogy talpig ki-üríti ezt a keserű poharat. Nyomban tette is

szánta magát. Intett a pincérnek:

— Halló, Boy!

— Parancsoljon, uram...

— Egy bizalmas kérdés... Mi volna, ha nem tudnám kiegyenlíteni a számlámat?

(No, most robban föl a botrány bombája!) De nem robbant. A pincér udvariasan mosolyogva felelt:

— Boldog volnék, hogy szolgálatára le-

hettem.

Britannia büszkeségét lesújtotta ez a fordulat. Nem használ hát semmi mesterkedés. Nem szokhatik meg a tulajdon tekintélye és népszerűsége elől. Nem szokhatik vissza a régi sehonnai boldog és szabad nyomorúságába.

Ő itt komédiát játszott s az élet bosszút állt rajta s leleplezte.

Még csak goromba se tudott lenni a pincér, mert felismerte őt.

Sir Arthur szégyelte magát. Nem felelt az udvariaskodó ganimédnek, hanem izgatottan sorra írogatta a zsebeit némi pénz után s felélezett, amikor oldalzsebében felfedezte végre a csekkönyvét.

Fölfedezte és fizetett... De útközben hazafelé fanyar szájal jegyezte meg:

— Ezt se csináltam tehetségesen... Vagy a szent nyomorúság ihletét csakugyan nem adják ingyen? Nem, nem bizony. Azt nem lehet elkomédiázni. Azért csakugyan vérrel, kinnal, gyötrellemmel meg kell fizetni.

Sir Arthur szégyelte és nagyon sajnálta magát.

Az egész világ aláaknázva!...

— Amire a római ateista-kiállítás tanít —

Róma, október 30.
„Valóban vulkánon ülünk!” — így fejezte ki egyik látogató azt a hatást, amelyet a Vatikánvárosban rendezett ateista kiállítás gyakorolt reá. Hasonló gondolatok és érzések rendíthették meg a legtöbb embert, akik a kommunista irodalom és világpropaganda hatásos bemutatóját az utóbbi hetekben Rómában megtekinthették. A nagyon érdekes kiállítás, sajnos, csak hét héig volt nyitva. Ez alatt a két hét alatt azonban állandóan tömve volt látogatókkal — (az elsők között Pocelli bíboros-államtitkár) s e kiállításról mindenki egyforma megrendüléssel távozott.

Már a kommunista, istenellenes propaganda óriási elterjedtsége, amelyet a féltucat aerem szűk területén összezsúfolt anyag szemléltetett, megdöbbentette a látogatót. Nem csupán Oroszországban intéz rohamot *öt és fél millió harcoló bezbozsnik* az Isten, az egyház és minden vallásos megnyilvánulás ellen, hanem befolyásuk a kómininternén és a sok szabadgondolkodó szervezetben túlterjedve a legális és illegális ateista sajtón, a rendszeresen minden országban kiépített *sejtek*en át majd minden gyárba és munkásnegyedbe is behatol. Nem kímél meg egy országot sem. Közép- és Dél-Amerika csaknem valamennyi apró köztársasága látható volt a római ateista propaganda kiállításán. Egy sematikus térkép kimutatta, hogy a *kommunista szavazatok száma Franciaországban éppen az utóbbi években nőtt meg ijesztő módon*, némely kerületben az eddigi két- és háromszorosára emelkedett. Az angol kiállítás helyiségében azt olvashatjuk, hogy Nagybritanniában *egy év alatt kétféle lázító röpiratot osztottak ki*. Félelmetes benyomást keltett a kommunista propaganda ábrázolása Dél-Amerika egy nagy térségén. *Montevideoból kiindulva, szlák vezettek itt a délamerikai államok minden jelentékeny városába*. A kiállítás látogatója egyre jobban tisztába jön azzal, hogy ez a kép nemcsak Dél-Amerikára vonatkozik, hanem hasonló módon Európára, sőt az egész világra is.

Minden országban más a jelszó

Milyen agyafurán tudnak az ateizmus kiküldöttei a különböző viszonyokhoz alkalmazkodni! A különféle gondolatirányokat az országok politikai helyzetének megfelelő jelszavakba burkolják, úgy állítják az előtérbe. Például: „*A munkások szolidaritásáért*”, „*Az imperializmus ellen*”, „*A békéért*”, „*A kapitalizmus ellen*”, „*A vallás a nép ópiuma*”, „*Az egyház a kapitalizmus támasza*”.

Világosan látható, hogy olyan országokban, ahol az egyháznak nagyobb befolyása volt, így Mexikóban és Spanyolországban, a *pápa, az egyház és a vallás megrágalmazása és kigúnyolása volt a propaganda vezető szempontja*. Angliában ezzel szemben sokkal kevesebb vallásellenes jelszót olvashatunk. Annál több *pacifista* szólómot és felhívást a kapitalizmus ellen. A kiállítás látogatójára lenyűgöző az a megfigyelés, hogy az ateista propaganda minden életkor, társadalmi állás és osztály eszméit, kívánóságait és gyengéit tekintetbe veszi. Amerika kommunista irodalmát bemutató teremben egy igen előkelő kiállítású folyóiratot látunk. Az ember az hiszi az első pillanatban, hogy tévedésből került ide. A kiállítása rendkívül finom, képanyaga gazdag és izlées. És ez mégsem más, mint hamisítatlan bolsevik propaganda, *művelt amerikai polgárok* számára való csomagolásban. Címe: „*Soviet Russia to day*”. Borítékkép: Egy tennisezőő lányka. Ha kinyitjuk, a következő cikket találjuk: *Maxim Gorkij, az orosz nép nagy fia*. Vagy egy másikat: *A szovjetünök békeakarata*. A következő oldalon nevető gyermekarcok fogadnak és a hozzátartozó tanulmány címe: *Gyermekparadicsom Szovjet-Oroszországban*. A cikk a bolsevik gyermekrendezőök „*víványait*” sorolja fel. A gyermeknyomort s az ifjúság borzalmas elvadulását természetesen nem említik meg sehol. A *nő szabadsága Oroszországban* című értekezés képekben mutatja meg a „modern, felszabadított” szovjet nő típusokat.

Buenos Ayresben *röpiratokkal uszítja a ta-*

nulokat a középiskola és az egyetem rendje és tanárai ellen a bolsevizmus. Rendelkezésre állnak itt a kiállításban a paraszok számára írt lapok és röpiratok is, melyeket minden országban megtalálhatunk. Még az *analfabétákról* sem feledkeztek meg, akiket *illusztrált újságok* s röpiratok ugyanazon eszmékkel töltönek meg, mint amilyeneket a nyomtatott betű prédikál. Fogalmat kapunk arról a hatalomról, ami a *karikatúrából és a szatirikus képekből kiárad*.

Szembeszökő a bolsevista propagandisták módszeres és fegyelmeltetett megszervezett munkája. Az a terem, amely az angol kommunista propaganda-munkát szemlélteti, a bolsevista apostolok *egész hierachiáját mutatja be*. Az utasítások első sorban a moszkvai Kómininternétől érkeznek az angol *körzöttanárhoz*, aztán a hat *alkörzet* egyikéhez kerülnek, ahonnan egy-egy ügynevezett *instruktorhoz*, tehát főtisztviselőhöz futnak be. Ez rendszerint *négy sejtet* irányít, gyársejtet, vagy utcasejtet. Ezáltal két célt érnek el: először, hogy a tömeget egy speciálisan kiképzett élgárda karolja át és dolgozza meg természetesen, másodsor pedig, hogy ez a megdolgozás mindig egységesen és kemény fegyelmeltettséggel történik. Aki a kiállítás spanyolországi és délamerikai termében a falakon függő táblázatokon nyomon követte, *mily természetességgel készült az utóbbi években a kommunista forradalom*, az sohasem fogja azt a nyomasztó érzést elfelejteni, amit a hatalmas földterület aláaknázásának a látványa

Csak a folyóiratokra ötmilliárd és százmillió ív papírt használtak el

Ezek a hatalmas, szilárdan szervezett erők a legszörnyűbb egyházgyűlölet szolgálatában állanak. Az *egyház és vallás ellen harcoló főorgánium Oroszországban másfélmillió példányban, a szovjet világsajtó pedig a legkülönbözőbb nyelveken havi 5 milliárd példányban jelenik meg*. Csak a folyóiratokra 5 milliárd és 100 millió ív papírt használtak fel. A kiállítás különleges látványossága az orosz organumnak néhány darab első példánya volt. A kiállítás összehatását mindjárt a bejáratnál mintegy mottóként, nagybetűs felírásban Leninnek Grokijhez intézett szavai fejezték ki: „*Minden isteneszme kimondhatatlan aljasság és tulajdonképpen legundorítottabb leköpeése önmagunknak*”. Ennek a mottónak megfelelően vannak a kiállításon a *leggyaldatosabb torzképek, amelyek gúnyolják és szidalmaznak a pápát, papokat, sőt magát Krisztust is*, aki például pénzszekrényrel ülve és egy kapitalistát cirógat. Vagy: látjuk Máriaát a gyermek Jézussal, amint az egyik képen egy munkásnak *ígát rak a vállára*. Aláírás: „*Az én én igám édes*”. Még a coelibatust és eucharisztiaát is sárbataposva látjuk itt, mint mindent, ami a keresztény embernek szent.

A harsogó színű, raffináltan megkomponált rajzok és vallásellenes karikatúrák önkénytelenül is eszünkbe juttatják a Szovjet egyik népbiztosának leplezetlenül kimondott szavát:

— *Programunk szükségszerűleg az ateizmus terjesztését is magában foglalja*...

Mindenkit gondolkodóba kell ejtsen, hogy a bolsevista propagandával minden országban lépést tart az *erkölcsök meglazulása*. A kiállítás bemutatja, hogy a bolsevista irodalom mellett csaknem mindig ott található a *pornográf sajtó is*, gyakran ugyanattól a kiadótól. A természet, a házasság és a család tisztetét, de minden tekintélyes magasabbrendűség tisztetét is szisztematikusan rombolja le ez a propaganda.

Az egész bolsevik propagandairódom szobán és írásban egyetlen egy szemrehányás végig: a *kapitalizmusnak és a kapitalizmus igazságtalanságának legfőbb támasza az egyház*. Rettenetes hazugság ez, de *milliók elhiszik*. Megrázó például, hogy a spanyolországi bolsevista propagandában egyszerűen *elsiklasztva látni az egyház sok szociális és karitatív erőfeszítését*. A munkás egy szót sem hall arról, hogy szerzetesek Spanyolországban többek között 14 hatalmas oltóhont alapítottak ki-

okoz. *Tarka kártyák világosan mutatják be hogy dolgozták meg 1930 óta Spanyolország egyik darabját a másik után. 1931-ben Sevilla, Barcelona, Oviedo, Alicante és Malaga voltak soron. 1932-ben Madridot, Toledót, Valenciát, Saragosát, Leridát, Heulvát és Geronát rohamozta meg a propaganda és így ment tovább a jelen évig, amikor a nemzetiek megelőzték a bolsevik forradalom kitörését. Az egységes moszkvai vezetést mindenekelőtt az egyes országok propaganda központjának a főközponttól való financiai függősége garantálja. A kiállítás tudomásunkra hozza például, hogy a Daily Worker c. kommunista lap 1930—36-ban Moszkvától 34 ezer font sterling támogatást kapott évente.*

A kiállított anyag egészéből *egy hatalmas hódító akarat árad ki*. Az amerikai bolsevik sajtópropaganda az angolon kívül még *húsz más nyelvet is* — köztük a horvátot, a litvánit, a magyart, örményt stb. szolgálatába állította. Ahol a bolsevik propaganda lezárta határokat, oda *illegális irodalommal* próbált hatolni. A kiállításban látható volt egy kis csomag, amely *egy sötét címkét viselt, a valóságban azonban bolsevista propaganda cédulákat tartalmazott*. A *Rote Fahne* is itt feküdt cigarettapapírra nyomva. Egy kis útikalauz egy bizonyos ország természeti szépségeit hirdeti, de csak a *címlelapon*. A *belseje bolsevik irodalom volt*. Egy kis tankönyv, a baloldalon az angol nyelv alapismereteire oktat, a *jobbaldalon viszont Szovjet-Oroszországnak csinált propagandát*. A bolsevizmus sehol sem adta fel a harcot. Svájcban három nyelven, franciául, olaszul és németül jelennek meg kommunista lapok. *Magában Oroszországban 169 nyelven*. A propaganda a kulturális területeket is birtokába veszi. Angliában például a művészet és irodalom terén próbálnak benyomulni. Művészi előadás ürügye alatt szovjet *kórusokat és drámákat* tanítanak be és adnak elő. De sok országba még a sport területét is kommunista verbuválásra használják fel.

ütéses betegek részére, hogy a betegek és szegények százezreit ápolták naponta, hogy az egyház gondoskodása nagyobb volt, mint az államé és így tovább. A bolsevizmus elleni harcban ma mindenekelőtt azonban legfontosabb követelmény a gyakorlati szociális csélekedet. Annak, aki a Lettres de Rome termeiben megtartott kiállítást látta, hogy ez az irtózatoss propaganda csak úgy győzhető le, ha szociális tettekkel és példával szolgálunk.

A *bolsevista hódító akarral csak egy leg-
alább ugyanolyan erős keresztény hódító akarat szállhat szemben*. Nemcsak meg kell véde-
nünk vallásunkat, de hódítanunk is kell, kü-
lönben jön a vörös vízőzőn.

P. W. Mariaux S. J.

Ismert szakemberek

népszerű, mindenki által érthető értékes orvosi művei!

Müller dr:	A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása	110 lei
Soós dr:	A diétás konyha technikája	240 "
Gáspár dr:	Fajismeret	145 "
Földes dr:	Piatal anya	95 "
Káldor dr:	Hogyan kerüljük el a korai öregedést?	110 "
Bucsnányi dr:	Nyerskoszt	110 "
Mezei dr:	Mit tegyek, mit ne tegyek, ha szép akarok lenni?	95 "
Várady:	Népszerű egészségügyi előadások	95 "
Engländer:	A reumás bajok házi kezelése	90 "
Engländer:	A visszeres láb	57 "
Engländer:	Ludtalp, bokasüllyedés és egyéb fájdalmak	15 "
Ch. Baudouin:	Önfegyelmzés művésze	110 "
Dr Donáth:	Alkoholizmus — Alkohol-kérdés	40 "
Kellner:	Mit kell a sportolónak a saját testéről tudnia	105 "
Lukács:	Hogyan éljen a gyomor és bélbajos ember	110 "
Pogány János:	Élelmiszertáblázat. Pontosan számítások az élelmiszerek és éleveszeti cikkek kalóriamennyiségéről és tápértékéről	45 "

Kapható: Kiadóhivatalunkban.

Mussolini nagy beszédet tartott Milánóban a fasizmus kormányzati évfordulója alkalmából

Ábrándnak minősítette az általános leszerelést. — Anollától a Földközi-tenger fölötti rendelkezés jogát kívánja. — Bejelentette, hogy Olaszország újból fölveszi a harcot a bolsevizmus ellen

Rómából jelentik: Mussolini vasárnap délután 4 órakor Milanóban, a Dóm-téren elmondta a világszerte nagy érdeklődéssel várt beszédét. Erre az alkalomra a Dóm-téren közel negyedszáz ember gyűlt össze. A beszédet Olaszország városaiban és falvaiban hangszórók közvetítették, s európai és amerikai állomások is átvették.

Mussolini azzal kezdte, hogy a nemzeteknek meg kell szabadulniuk azoktól az ábrándoktól, amiket annak idején Wilson hozott Amerikából Európába. Ilyen ábránd az általános leszerelés, mert senkise akar elsőnek leszerelni. Az pedig, hogy minden állam egyszerre szereljen le, elképzelhetetlen. Hasonlóan megvalósíthatatlan az együttes biztonság és az oszthatatlan béke. Férfias nemzet nem teheti le a maga biztonságát egy harmadik állam kezébe. Az oszthatatlan béke pedig — oszthatatlan háborút jelent.

— A Népszövetség — folytatta beszédét Mussolini, — vagy megújodik, vagy eltűnik. Tőlünk nyugodtan elszenderülhet, mert sohasem fogjuk elfelejteni, hogy gazdasági zárlatot szervezett asszonyaink és gyermekeink kiéhezésére. Terve azonban nem sikerült.

A továbbiakban beszélt a Duce arról, hogy a legutóbbi francia—olasz megállapodás a francia—olasz viszonyt volt hivatva tisztázni és megjavítani. Jöttek azonban a megtorlások, s a francia—olasz barátság elhidegült. Ausztria történelmében a július 11-i német—osztrák egyezmény, melyről 6 már június 11-én tudott és helyeselt, új korszakot nyitott, biztosítva Ausztria állami függetlenségét. Ez az egyezmény a Németország és Ausztria közötti surlódnak ezt az egyetlen okát teljesen kiküszöbölte. Magyarország iránt az olasz nép és kormány a legőszintébb baráti érzéseket táplálja. Öszinte elismeréssel viseltetik Olaszország a német birodalom iránt.

— A berlin—római tengely — mondotta Mussolini, — nem elválasztó vonal, hanem szilárd kikristályosodási pont, amely körül a béke őszinte akaratától áthatott európai államok csoportosulhatnak.

Jugoszláviával a viszony rendkívül megjavult. Olaszországnak Angliával való viszonyáról a Duce kijelentette, hogy Olaszország elismeri Angliának a jogát a Földközi-tengerhez, mert belátja, hogy Anglia számára a Földközi-tenger az egyetlen út a tengerentúli gyarmataihoz. Amikor azonban ezt elismeri, figyelmezteti Angliát, hogy a Földközi-tenger olasz tenger s ha olyan kísérletet tenne, hogy Olaszországot a Földközi-tengerbe fojtja, az egész fölfegyverzett olasz nemzettel találja magát szemben.

Nem képzelhető el olyan összeütközés, mely ne válnék azonnal európai háborúvá. Egyetlen megoldás a nyílt, mielőbbi megegyezés, az érdekek kölcsönös fölismerése alapján.

A Duce végül kijelentette, ne csodálkozzék senki, ha újból fölemeli a zászlót a bolsevizmus elleni küzdelemre. Annakidején is Olaszország volt az első, hogy amikor itt a nemzeti és gazdasági rendet a kommunizmus

A milánói beszéd hatása Párizsban és Londonban

A franciák tartózkodóan fogadták

Párizsból jelentik: Mussolini milánói beszédét a francia fővárosban tartózkodással fogadják. Első pillanatra úgy látják, hogy a Duce beszédének lényeges része nem a francia—olasz viszonyra vonatkozik, hanem arra a külpolitikára, melyet a Duce ezután követni kíván. Nem titkolják, hogy Mussolini általános állásfoglalása a locarnói tárgyalások előkészítése tárgyában s a Duce nyilatkozata a Földközi-tengeri és közép-európai probléma tekintetében nehézségeket idézhetnek fel. Azt tartják, hogy a beszédet a fölvetett kérdések fontosságára tekintettel tanulmányozni kell és csak úgy lehet róla érdemleges véleményt alkotni.

A francia sajtó megállapítja, hogy Mussolini szavai halálos csapást mértek a népszövet-

Az igazi gyógyszer....

nemcsak pillanatnyilag csillapít, hanem magán a betegség okát szünteti meg, miáltal tökéletes és végleges gyógyulást hoz a betegnek.

Ezen kiváló tulajdonság adja meg a Gastro D. különleges értékét. A Gastro D. egy ujonnan felfedezett amerikai gyógynövény kivonatából készült, kitűnő hatását a legmakacsabb gyomor- és bélmegbetegedéseknél a hálálkodó levelek százai igazolják a világ minden részéből.

Gastro D. kapható az ország minden gyógyszerárában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lei utánvét mellett Császár E. gyógyszerárában, București, Calea Victoriei 124.

feldolgozni akarta, ez ellen a fasizmussal, a nemzeti erők összefogásával felelt és ez a fasizmus kiűzte az ország területéről a bolsevizmust. Most a bolsevizmus világharcot indított a fasizmus elleni jelszavakkal.

Ez a bolsevizmus nem egyéb, mint állami superkapitalizmus. Benne van a kapitalizmus minden hibája, az egyesek tulajdonszerző szabadságának minden enyhítő ellensúlyozása nélkül.

Az olaszok nincsenek hozzászokva ahhoz, hogy a kapitalizmus túltengéseit elviselni tudják. Annál kevésbé fogják az ilyen túltengések állandósítását elősegíteni. A bolsevista túlkapitalizmus ellen is tehát minden erővel fölveszik a harcot.

Mussolini azzal a jelszóval végezte beszédét: „Béke, de fölfegyverzett béke!” A hallgató tömegek óriási lelkesedéssel fogadták a beszédet s hosszasan visszhangozták a fölfegyverzett békéről adott jelszót.

ségi elvre s az oszthatatlan béke és az együttes biztonság eszméire. A Figaro szerint ez a beszéd arra vall, hogy

Róma és Berlin között — ha a problémák tekintetében nem is, de a harcmodorban teljes a megegyezés. A Duce beszédét a lap a realpolitika kirobbanásának tartja, mely véget vet az ábrándok korszakának.

A Jour szerint a Duce beszéde erélyes, pompás és nagyszabású nyilatkozat volt. Mussolini, mint mindig, — írja a lap — most is az emberiség iránti mélységes megértéséről tett tanúságot és rámutatott azokra a valóságokra, amelyek szemeltartása nélkül a békét nem lehet megalapozni.

A lap sajnálja, hogy Mussolini nem tett különbséget a népfrent-kormány és Franciaország között.

A lapok általában fájlatják, hogy a Duce nem tanusított nagyobb megértést Franciaországgal szemben.

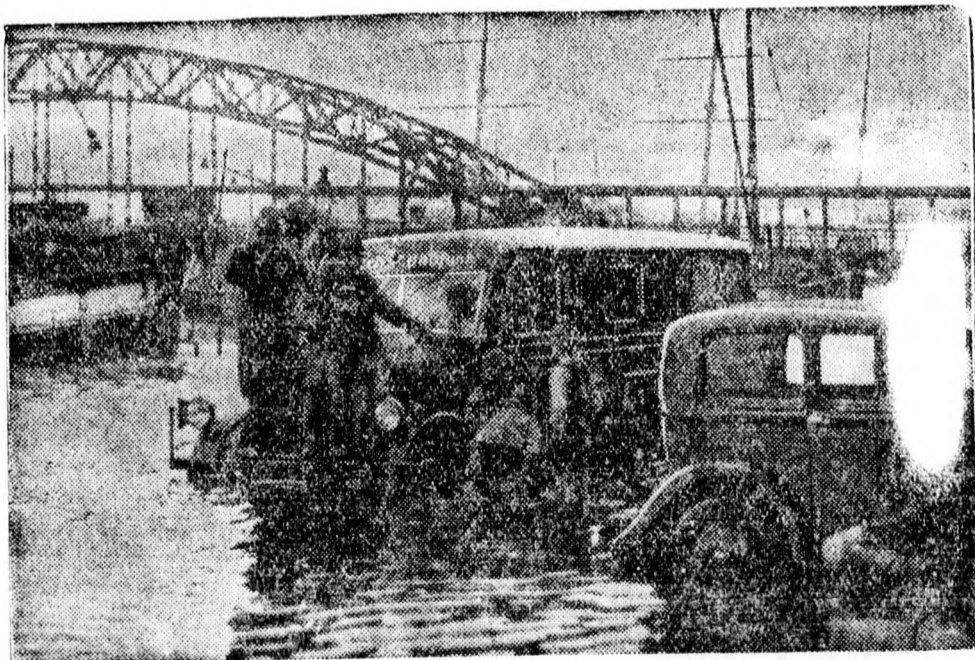
AZ ANGOLOK BÉKITŐ ÉS MEGNYUGTATÓ HANGON VÁLASZOLNAK

(London.) Mussolini beszédének Angliához intézett felhívása tekintetében a Times és Daily Telegraph, a régi angol—olasz rokonszenv kiemelésével hangoztatja, hogy senki sem akarja az olasz érdekeket megsérteni és az angol politikának továbbra is az lesz a sarkpontja, hogy a Földközi-tengernek teljesen szabad nemzetközi közlekedési útnak kell maradnia.

A Daily Express szerint

Anglia rövidesen követni fogja a német példát és elismeri az abessziniai olasz hódítást, mert az angol kormány ezt Olaszország európai együttműködése elkerülhetetlen előjártékának tartja.

A Daily Mail szerint Mussolini beszédét melegen üdvözölték az angol kormány befolyásos párhívei, mert felismerik, hogy a két ország között a jó viszony helyreállítása jelentősen előmozdítja a Európa bajainak orvoslását.

Hamburg viz alatt

A délnyugati áramlások következtében Hamburg kikötő-negyedét magas víz borította el. Az áradás több helyen elhatolt a belváros néhány utcájáig, ahol a közlekedési eszközök tengelyig erő vízben haladnak

BUCUREȘTI LEVÉL

Tisztogatás a hid alatt

București, október 31.

Egy bucurești krajcáros lap írta meg a múltkorában, hogy a főváros éber rendőrsége óriási felfedezést tett. Rájött arra, hogy a Dâmbovița fölé épített körülbelül egy kilométeres hosszúságú műút alatt a csavargók és hajléktalanok százai élnek vidám és ellenőrizhetlen hidaljai életet. A rendőrközegek, írta a lap, meg is indították a befödött Dâmbovița-szakasz partjainak a hivatalos szállóvendégektől való megtisztítását.

Hirtetlennék látszott a hír. Ezeknek a bucurești krajcáros lapoknak a kitalálásai ugyanis közismerten felülmúlják a legmerészebb elképzeléseket is. Minden számukban sergestül fordulnak elő az értesülések, amelyeknek a valósággal a leglazább kapcsolatuk sincs, de amelyek a legtöbb esetben igen mulatságosak, tetszetősek, sőt szenzációsak. Egyáltalában nem túlzunk, ha azt állítjuk, hogy e lapocskák szerkesztőseiben egyenként nyolc-tíz embernek egyéb dolga sincs, mint az íróasztal mellett félve érdekes híreket termelni ki, néha külföldi eseményeket téve helyi érdekűekké, néha belső lapok híreit fejlesztve tovább, de igen gyakran csak tetszés szerint választott tárgyról, például a diadalútról, a Cizmigiu-park taváról, vagy a Dâmbovița-hídról eszelve ki valami lélekzetelállítóan érdekeset, vagy döbbenetesen meglepőt.

Azért nem sok bizalommal fogadtuk a főváros olajos-vízű folyócskájának befedett részére vonatkozó értesüléseket és főként az tünt fel valószínűtlenné, hogy az alagúttá változtatott mély, csatornaszerű folyómeder partján, a beton-üfttetést tartó hatalmas vasbeton oszlopok között a sehonnaiak százai üttették fel sátorfájukat. De később komolyabb lapokban is megjelent a hír, s más alkalmunk is volt meggyőződni a rendőrség vitéz tevékenységének valóságáról. Csakugyan: osztagok indultak el a parton, a folyó ucca-fedele alatt, hogy összefogdossák a nincsteleneket, a rongyosokat, a társadalomnak ez üldözött és megvetett vadjait, akik a szennyes és nyírkos, csatornabűzös és léghuzatos alagútban minden igényüket kielégítő, ingyenes tanyára lettek.

Es kipiszkálták onnan, tucatjait és százait az éhes és vacogó ember-vakondoknak, nem azért, hogy megfürdessék és jólakassák, s kicsit kiruházza és kifésültetve nagy, tiszta, fegyvermezett, világos és fűtött állami, vagy fővárosi menedékhelyekre terejék őket, hanem egyszerűen azért, mert a Dâmbovița betonfedele nem inségialakásnak és tömegszállásnak épült, nem azért, hogy az alvilág kocós és züllött népét szétlölje, fagytlól, esztől védje, hanem, hogy a fentjártók közlekedését megkönnyítse, hogy rajta ragyogó ivlámpasorok és tarka virágágyak között fényes gépkocsik suhanhassanak biztonságosan és nyugodt előkelőséggel végig.

A nagyváros, de méginkább a főváros valóban kegyetlen, de van egy kis igaza is. Széles, tiszta utak kellene, könnyed forgalomlebonnyítás kell; szépségre törekedni, dísztelenségeket eltüntetni, nemzeti becsvagyakat kielégítő kellemes, mutató fővárost, kifelé-befelé tekintély-szerző központot építeni szintén kell. És legalább a főbb útvonalakon el kell tüntetni az alacsonyrendűség, a szegénység, a gondozatlanság minden látszatát és ki kell kotorni a betegség fertőit, a ragály posványát, a nyomor szennyét, ha bármilyen áldozatba kerül is. Mert egy országnak csak egy fővárosa van s ott a legrszöbhet és legjobbat kell megvalósítani, mutatni és mutogatni, amit csak egy nép, egy ország termelni tud.

Csak akkor kezd nem lenni igaza a fővárosnak, ha elfelejti, hogy emberi jógon valamilyen fedél, az idő viszonyosságai elleni valamilyen védelem dukál még az eseteknek, a mindenáron kirekedteknek, a schol munkára és lenyérre nem találóknak is. Akkor nincs a fővárosnak igaza, mikor vannak ugyan rendfenn-tartó közegek, amelyekkel megtisztítja az odukat, lebujokat, csatornákat, pirokat és alagútkat, de nincs helye, ahová emberi módon összegyűjthető ezt a fegyvermező szigor mellett szánalmat is megérdemlő sörpödeket, nincsenek menedékhelyek és nincsenek tömegszállások, nincsenek melegedők és nincsenek népszállók, mindössze egy alig száz fekhelyrel rendelkező oppant éjjeli menedékhely van s itt is 31 lei befödődíjat vesznek éjszakánként a nyomor

vámszedői, akár fekhely jut a nyomorult vendégnek, akár a cementpadlón kell meghúzódni.

Hát ebben nincs igaza a fővárosnak. Ha vannak száz milliók utcák szabályozására, szépítésekre és hívalkodó címokra, akkor kell hogy legyenek szerény összegek társadalomvédő intézmények létesítésére is. A társadalomvédelem mindenütt a világon pénzbe kerül, néhol óriási áldozatokba, — csak éppen itt szerepel a gyámoltás, az éjjeli menedékhely biztosítása a városi költségvetés bevételi tételei között. S ebből még títkot se csinálnak, sőt szemléltető képeken hirdetik...

Akár hiszik, akár nem: București székes-

fővárosának pénzügyigazgatóságán, a Lipscai-utcai nagyforgalmú hivatal folyosóján színes képek függenek, amelyek a főváros bevételét és kiadásait ábrázolják nagyon szemléltetően, a gyöngébbek számára is érthetően. Az egyik, díszesen ráhába foglalt képsorozat az az akciók és intézmények vannak feltüntetve, amelyek a fővárosnak nagy költséget okoznak, mint például a közrend, az utak karbantartása, a köztisztaságügyi intézmények, hivatalok stb., — a másikon pedig a főváros jövedelmi forrásai vésülnek elénk: a tejgazdaság, a villanytelep, a villamosüzem, a gáz, az adó — és az éjjeli menedékhely.

Igen, az éjjeli menedékhely a városfenntartó jövedelmi források között.

Ha tehát a főváros nem csak hogy áldozatot nem hoz azért, hogy a szerencsétleneknek és hajléktalanoknak a teljes eleseltség napjain fedél legyen a feje fölött, hanem még keres is a csavargók és sehonnaiak, akkor csakugyan nincs joga arra, hogy a Dâmbovița épített úttest alatt meghúzódókat kártékony férgékként kifüstölje.

(J. B.)

A „Római Katolikus Egyházmegyei Tanács” közgyűlése Clujon

Az igazgatótanács kiadta a közgyűlésre szóló évi jelentését

Clujról jelentik: Amint már korábban közöltük, az ardeali római katolikus püspökség egyházmegyei tanácsa november 12-ikén fogja megtartani évi közgyűlését. Az egyházmegyei tanács igazgatótanácsa ez alkalomra összeállította jelentését, mely az eltejt évre vonatkozó működéséről ad számot. A jelentés bevezetője örömmel emlékezik meg Vorbuchner Adolf segédpüspök kinevezéséről. Az erre vonatkozó közlésben fontos hangsúlyja van a következő mondatnak:

Különös örömkre, vigasztalásunkra és elégtételünkre szolgált, hogy a Szent-Atya bizalma igazgatótanácsunk egyik illusztris tagját emelte az ősi püspöki székre, mely tényben egyházmegyéink vezetőinek megbecsülését és igazgatótanácsunk nehéz munkájának legilletékesebb helyről való jóleső elismerését látjuk s mindez csak fokozza és megerősíti az Apostoli Szentszék iránti hálaikat és tőntöríthatalan hűségünket.

A jelentés további részében érdekes irat a Valerio Valeri bucurești volt apostoli nuncius levele az egyházmegyei tanács vezetőihez. Ebben a levélben azért a búcsúiratért mond köszönetet, melyet az egyházmegyei tanács intézett hozzá az ő Bucureștiből való távozásakor. A köszönő levelet azonban nem az egyházmegyei tanácshoz intézi, hanem Gyárfás Elemér szenátorhoz és Balázs András prelátnak-kanonokhoz.

A jelentésnek külön méltató szavai vannak Pál István pápai prelátnak, volt odorheui fő-eseprés-plébános elhunytá alkalmából. Az érdemes főpap évtizedekig volt az egyházmegyei tanácsosa átalakult „Római Katolikus Státus”-nak az előadója, s a státus középiskoláinak ő építtetett új palotákat. A jelentés erről szóló

megemlékezésére ezt mondja:

Pál István ny. előadó, 1935 november 19-én, 82 éves korában, Odorheuban elhunyt. Huszonkét évig töltötte be az akkor is nagy körülmények között és tapintatot igénylő előadói állást. Pál István a békés fejlődés korszakában, zajtalan alkotásokkal s főként az egyetemi kat. ifjúság irányításával folyt be maradárdoban az egyházmegyei nevelőmunkába. Tanintézetek és főnevelők újjépítése az ő előadói működésével függ össze s jórészt annak az eredménye. Az ő 22 évi előadói működését így a maradárdob alkotások korszaka gyanánt örököltik meg évkönyveink.

A jelentés további része az egyházmegyei pénzalapok kezeléséről és mai állapotairól számol be, aztán az egyházmegyei tanács kezelése alatti iskolákról és nevelő intézetekről ad részletes kimutatást. E kimutatás adatai szerint az egyházmegyei tanács hét fiúközépiskolát tartott fenn, melyekben összesen 1519 volt a beiratkozott tanuló száma (91-gyel kevesebb, mint tavaly), s 112 tanár tanított. Leányközépiskola volt kilenc, összesen 1405 növendékkel, s 116 tanerővel. A növendékek száma a múlt tanévnél több 31-al. Az egyházmegye hitközségei által fenntartott elemi iskolák száma 185 volt, összesen 416 tanítóval, s 16.122 beiratkozott növendékkel. Az elemi iskolákban a tanulók száma 1143-mal fogyott a tavalyi létszámhoz képest. A jelentés még külön kiemeli a fargumureși és sibiui tanítóképzőket, aztán a jernuti és fargusecuesci földmives iskolákat, mint szintén az egyházmegyei tanács gondja alatti intézeteket. Szól a középiskolák melletti nevelő-intézetekről, s részletesen ismerteti a Clujon levő főiskolai nevelő intézetet.

Francó tábornok marokkói emberei Madrid felé haladnak

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regelei Carol II. 5.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Belföldön: Egész évre 800, félévre 400

negyedévre 210, egy hónapra 70 le.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.

Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.

Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PERÉLY GYÖRGY**
Cluj-i szerkesztő: **dr. Sulyok István**
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem örvényünk meg és nem adunk vissza.
Csakis választékos magánlevelekre válaszolunk.

Időjárás

Az időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Még esős marad az idő, ismét élénk szél, a magasabb rétegekben lehűlés és újabb havazás várható, bentebb nem változik az időjárás.

Méteeres hó borítja a fagyárai hegyeket. Fagyárról jelentik: A Surul és Negoiu hegyeket egészen a csucukig egy méter magas hóréteg borítja. A hőmérséklet —6 fokra szállt le.

Zürichi árlat. Párizs 20.23 egyenyed, London 21.27 egyenyed, Newyork 435.12, Brüsszel 73.35, Milánó 22.92 fél, Amsterdam 235.65, Berlin 175, Bécs — schilling 73.26, Prága 15.40, Varsó 81.80, Belgrád 10, Bucuresti 325.

KINEVEZTÉK A PÁPAI AKADEMIA HETVEN TAGJÁT. Vatikánvárosból jelentik: Október 28-án jelent meg a pápai úgyirat, amely a pápai Tudományos Akadémia reformját tartalmazza. Mint erről már megemlékeztünk, a pápai Tudományos Akadémiának ezután 70 tagja lesz. Az első 70 tagot a pápa már ki is nevezte a világ összes nemzetének tudósai közül. Az akadémikusok között szerepelnek a pápai csillagvizsgáló intézet igazgatója, a vatikáni könyvtár prefektusa, a pápai titkos levéltár, etnológiai muzeum igazgatója, továbbá még 28 olasz és 38 nem olasz tudós. Az akadémikusok között vannak nem katolikusok és néhány zsidó tag is. Az új pápai Akadémia első ülését a jövő év február 6-án tartja.

A legtöbb amerikai újság Rooseveltt győzelmet jósolja. Newyorkból jelentik: Az amerikai lapok élénken találgatják, hogy ki kerül ki győztesen az elnökválasztásból. A legtöbb lap Rooseveltt ujjra megválasztását jósolja, a Littérari című lap azonban, amely figyelemreméltó pontossággal jósolta meg az előbbi elnökválasztások eredményét, Landon győzelmére számít. A köztársasági Landon legutóbbi beszédét a közönség lelkesen fogadta és esélyei ezáltal jelentősen megjavultak.

LETARTÓZTATTÁK SVÁJCBAN A KILTILTOTT KÉRI PÁL KOMMUNISTÁT, TISZA ISTVÁN GRÓF EGYIK GYILKOSÁT. Zürichből jelentik: A Züricher Zeitung szerint a svájci rendőrség éppen a Tisza-gyilkosság évfordulóján letartóztatta Kéri Pál újságíró, Tisza István gróf egyik gyilkosát. Kéri több kommunista-val együtt tartóztatták le s ezzel nagy vörös hálózati sikert ért el. A vörös hálózat leplezésére egy lopási ügygel kapcsolatos razzia vezetett. A svájci rendőrséghez ugyanis följelentés érkezett, mely szerint egy ott élő magyar kommunista az öt támogató svájci elvtársát állandóan meglopja. Az illetőt a vörössegély egy svájci kommunistánál helyezte el. Lakásadójának támogatását azzal hálálta meg, hogy ellopta annak 600 frankról szóló betétkönyvét, majd eltűnt. Miután alaposnak látszott a föltevés, hogy az illető még Svájcban tartózkodik, a rendőrség széleskörű razzia-t vezetett be. Egy más után került kézre a különféle, álnév alatt és hamis utlevéllel dolgozó kommunisták, köztük Kéri is. Kéri már évekként elzárva tiltották Svájc területéről, de álnév alatt visszatért és a nemzetközi vörössegély vezetőjeként Zürichben telepedett le.

ÖNGYILKOS LETT EGY KÖZISMERT SIGHETI ÜGYVÉD FELESÉGE. Satumare. Saját tud. Társadalmi körökben nagy megdöbbenést és részvétet váltott ki az a tragikus öngyilkosság, amely Sigheten történt. Dr. Widler Gézané, egy közismert ottani ügyvéd felesége, jómódú család tagja, férje gyógyíthatatlan betegsége miatti elkeseredésében, felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, a szerencsétlen asszony már halott volt.

A JEZSUITÁK GENERALISA 70 EVES. Rómából jelentik: A jezsuita rend általános főnöke (generalis), P. Ledochowski a napokban lépett életének 70-ik évébe. P. Ledochowski ősrégi nemes lengyel család sarjadéka. 1889-ben lépett be a Jézus társaságába, ahol 1904-ben már a krakkói egyetem rektora, 1915-ben pedig a rend generalisa lesz. Mint ilyen különösen nagy érdemet szerzett a világhírű Gregely-egyetem (Gregoriana) körül, amelynek a számára Rómában gyönyörű szép palotát emeltetett.

Kun Béla lesz a Komitern főtitkára. Párizsból jelentik: A Matin moszkvai jelentése szerint a Komitern hálás akar lenni Kun Bélának, aki a reá bízott feladatokat mindig jól végezte el. A különleges elismerést magas állással való előléptetéssel kívánják kifejezni és a kinevezés állítólag már meg is történt, de azt még nem hozták nyilvánosságra. Valószínű, hogy az elmozdított Dimitroff helyére ő kerül a Komitern főtitkári állásába.

EGY UTASSZÁLLÍTÓ REPÜLŐGÉP KA TASZTRÓFÁJA TIZ HALOTTAL. Majnafrankfurtból jelentik: Egy menetrendszerű utasszállító repülőgép, mely vasárnap délelőtt indult Frankfurtból, a thüringiai erdőszéghely Tabarz közelében a ködös idő miatt érintkezésbe került a talajjal és felfordult. A gép pilótája, mászerésze, rádióistájtja és hét utasa meghalt. Három utas annak köszönhető megmenekülését, hogy egy főhadnagy saját életének kockázatával kimentette az égő repülőgépből a még élelben lévő három utast.

Halálozás. Sighet. Saját tud. Erdélyi M. Jolánta, a Mária Valéria leánynevelő intézet főnöknője rövid szenvedés után, 65 éves korában a sighet-i kórházban pénteken este 9 órakor meghalt. A köztisztviselőben álló főnöknő halála az egész város területén osztatlan részvételt váltott ki. Neveztin született, 1893-ban a Szent Vince alapította irgalmas rendbe lépett, ahol 1894-ben tett fogadalmat. Sigheten 1895-ben kezdte polgáriskolai tanítónői működését, ahol 41 évig működött. Két ízben volt a Mária Valéria intézet főnöknője, 1923-ban először, 1935-ben másodszor, mely állását haláláig betöltötte. Vasárnap délután 4 órakor temették az intézet díszterméből, ahol tanítványainak és a város közönségének nagyszámú serege jelent meg. A temetést Pilsz Ede brépost-főesperes végezte.

Özv. Rotter Ferencné, szül. Pásztor Mária, 64 éves korában meghalt. Az elhunyt uriaszony katolikus hitbuzgalmi egyesületeknek önzetlen tagja volt. Vasárnap temették el nagy részvét mellett.

*** Bélfenyesítés és kínzó főfájások,** a máj és az epeutak bántalmait, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok és a végbél megbetegedései esetén a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz gyorsan és biztosan megszünteti a hasiszervek panaszait. Az orvosok ajánlják.

Párizsban 40 autót lopnak el naponta, Párizsból jelentik: A francia fővárosban naponta átlag 40 autót lopnak el. A tolvajok büntetésük segítségével az autót néhány óra alatt más színűre festik át, új számtáblával látják el és alacsony árban értékesítik. A rendőrség széleskörű intézkedéseket fogantatott és nyomban elfogott egy Gaston Francois nevű hírhedt autótolvajt, aki a bíróság elé került, ahol 4 évi fegyház-büntetésre ítélték.

Onnek is szüksége van arra,
hogy tökéletesen megtanulja a német nyelvet!
Játszva és a legrövidebb idő alatt tökéletesen megtanul németül!

most már III. kiadásában megjelent

Tanuljunk könnyen gyorsan németül

című, magántanulásra kiválóan alkalmas nyelvkönyvből, amelyet

Dr. Ernst Häckel tanár,
a Pázmány Péter Tud. Egyetem előadója,
a báró Eötvös Coll. tanára írt.

Ha valóban rövid idő alatt könnyen, szinte játszva akarja megtanulni az Ön számára nélkülözhetetlen német nyelvet, úgy azonnal vásárolja meg a művet, amelynek bővített, szövegjegyzékkel és a feladványok megfajlásával kiegészített

III. kiadása most jelent meg!
Ez a magántanulásra kiválóan alkalmas német nyelvtan néhány hónap alatt érte el harmadik kiadását!

A NÉMET NYELV ISMERETE MA MÉR MINDENKI SZÁMÁRA LÉTERDEKI!
Ára füzve 200 lei és 10 lei portó.

Kapható: **KÖNYVOSZTALYUNKNAL.**

Feljegyzések

Még élénk emlékezetében lesz mindenki nek az a beszéd, melyet nemrégiben Thorez francia kommunista vezér Elzász földjén a németek ellen mondott. Szinte nemzetközi bizonyodalmat lett belőle.

Thorez azonban mégsem ezért a beszéddéért utazott le a rajnai tartományba.

Franciaországban mindenütt különböző regionalista — vidéki — szövetségek alakulnak a bolsevista hullám ellen, mely Párizsból árad szét. Első helyen pedig a szervezkedés terén Elzász-Lotaringia áll. Ezért jött el ide Thorez, ezért igyekezett mindenféle meggyűléseket rendezni s ezek egyikén hangzott el a körülviharzott beszéd.

Még a nyár folyamán megalakult itt a Comité de la Terre d'Alsace, az elzászi föld bizottsága, mely e tömör név mögött a föld nemzeti és vallási tradíciójának védelmezőit gyűjtötte össze. Egyidejűleg ezzel megalakult Le Travail d'Alsace „elzászi munka” elnevezés alatt a másik bizottság is, mely a gazdasági érdekek védelmére vállalkozik.

A kettő együtt: az Elzászi Front, az a regionalista szövetség, melyet Thorez minden áron szét akart robbantani. A mai német uralom ellen mondott beszédek voltak a bombák.

Ebben az Elzászi Frontban mindenki együtt van, ki nem akarja, hogy otthonán a nemzetközi bolsevizmus legyen urr. Vagyis a lakosság 80 százaléka, de még ennél is több.

„A boldog Elzász felépítése és a fenyegető bolsevista veszedelem elhárítása — ez a cél, melyet az alakulás maga elé tűzött. „Nem várhatunk addig, míg Párizs a veszedelem tudatára ébred s nekünk utasításokat küld. Cselekednünk kell...”

Ime, a hatalmas és gazdag Franciaországban is társadalmi összefogástól és gazdasági szervezkedéstől várják a mesterséget. Ha a körülmények mások is, melyek ott ezt a folyamatot erőteljes lendületbe hozták, a tanulság ugyanaz marad.

(6kin.)

Tolvajt fogott a gunár. Székelykeresztúr, Zsilinszki József házának udvarán tettenérték Ördög István napszámot abban a pillanatban, amikor a tyukketrechen megszerzte a csirkéket. Zsilinszkinék van egy öreg szunárja, amely a házhoz kutya feladatát látja el. Amikor a tolvaj beugrott a kerítésen, a tollas házhoz hangos gágogásba kezdett, úgyhogy a házigazda és felesége felriadtak és ártalmatlanná tették a tolvajt.

Meghalt a templomban mise alatt Mindenszentek napján. Oradeán mindenszentek ünnepekor délelőttjén is szorongásig megtelt az oradeai Szent László plébánia templom áhitatos hívekkel. A harmadik padsorban foglalt helyet Rácz Mária 48 éves asszony is, aki minden vasárnap a Szent László templomban volt és most is áldozni akart. Ismerős asszonyok közt ült a padban s halkán panaszkolta, hogy fáj a gyomra, mert még nem reggelizett, mert áldozni akar és áhitatosan várta, hogy a szentáldozás megnyitassa lelkét. Megkezdődött a mise is a halottak lelkiüdvéért, amikor Rácz Mária halálsápadtan a szíchez kapott és a következő percben holtan zuhant vissza a padba. A körülötte ülők segítségére siettek és kivitték a sekrestyébe, ahol azonban az előhívott tisztiorvos csak a beállott halált konstatálhatta. Szívzselhűdés ölte meg Ritka szép halála volt: Mindenszentek napján, mise közben, a templomban adta vissza lelkét terem-tőjének.

Szőlővel etették az idén a disznókat, kacsákat a Banátban. Timisoaráról írják: A Banát — nagybárára direkt-termő szőlőben olyan bő termés van az idén, hogy a szőlőbirtokosok nem tudják elhelyezni az új bort hordóhány folytán. Körülbelül 200.000 hektoliterre teszik az idei termést, de ennek mintegy tíz százalékát éppúgy nem lehetett hordókban elhelyezni, mint ahogy nem jutott edény a törkölynek sem. Sok tulajdonos termésének egy része el is pusztult, mert ki sem prézelték, hanem szőlővel etették a disznót és a kacsát, vagy pedig le sem szedték a tőkéről. Teremiamare közegben az új bor ára literenként 80 bani, 2—3 leiert pedig tavalyi bort is lehet kapni. Ezek a bork azok, amely a drágán művelt, nemes tőkéről származó hegyi borknak leirhatatlan versenyt támasztanak.

HIDEGVÉR. Angol és magyar együtt ülnek egy vasúti szakaszban. Társalgásuk a hidegvérűség körül forog, a magyar persze nem akarja engedni, hogy az angol a leghidegvérűbb nép a világon. Egyszer csak felugrik a magyar:

— Bocsánat uram, a kabátja meggyulladt a szivartól.

— Ugyan — szól az angol, — mit idegeskedik? En már egy félórát látom, hogy az ön é, mégse szólta!

Nagy árvíz Targu-Jiu megyében

Tg.-Jiu és Timisoara között a vonatközlekedés megszokadt

Bucuresti. Saját tud. Targu-Jiuból jelentik: A két napig tartó felhőszakadászerű eső nagy árvízveszedelmet okozott a megyében. A Jiu folyó kiöntött és elárasztotta Tg.-Jiu város alacsonyabb fekvésű részeit. A víz több házba behatolt. A környék is víz alá került. A Targu-Jiu—craiova országúton hat kilométeres szakasz másfél méter mély víz alatt áll. Az Amara-de patak is kiöntött, egyesült a Jiuvallal és valóságos tengert alkotott. Sokezer hold föld áll víz alatt.

Romanesti községet teljesen elárasztotta a víz. A lakosság pánikszzerűen menekül. Más

Egy görög hajó katasztrófája Rotterdamban. Rotterdamból jelentik: Az itt horgonyzó „Pet-rachis Nomicos” görög gőzösn vasárnap délelőtt súlyos robbanás történt. Tizenhét ember meghalt, tizenöt súlyosan megsebesült.

DECEMBER 1-ÉN AVATJÁK FEL A SATU-MAREI ÚJ MEGYEHÁZAT. Saját tud. A vármegye új kétemeletes palotáját, amelyet tizenhatmillió lei költségen két évig építettek, december 1-én avatják fel országos fényű ünnepség keretében. Akkor leplezik le dr. Vasile Lucaciu szobrát is.

Mindenki hordjon magával igazolványt. Az ország minden részében állandóan tartanak razziaikat a rendőrök s éppen ezért mindenki hordjon magával igazolványt. Az oradeai rendőrség külön is felhívja a közönséget, hogy hordjon magával igazolványt, mert különben bekísérik a rendőrségre s az igazoltatás befejezéséig nem engedik szabadon. Szombaton ismét nagy razzia volt Oradeán, amikor 36 embert kísértek be, mert nem tudták igazolni magukat. Utólag 33 igazolta magát, de azt a hármat, aki semmiképpen sem tudta igazolni magát, fogva tartották.

HUSZONÖT ÉVEL ELŐTT SZÜNTETTÉK MEG A VALLÁSOKTATÁST SPANYOLORSZÁBAN. Párizsból jelentik: A La Croix legújabb száma megemlékezik arról, hogy éppen ez év őszén van 25 éves fordulója a szomorú és következményeiben végzetes rendelkezésnek, amely Spanyolország állami iskoláiból a vallásoktatást ugyiszólván teljesen száműzte. A hírhedt Canalejas-kormány nevéhez fűződik a sorsdöntő törvényhozás, amely 1911 őszén egy szintiszta katolikus országot elindított a lejtőn. A következmény már az első esztendőben mutatkozott: 225.000 gyermek közül 170.000 maradt vallásoktatás nélkül. Egy emberöltő sem kellett hozzá, hogy a végzetes vetés megteremje borzalmas gyümölcsöt.

Általános munkássztrájk a newyorki kikötőben. Newyorkból jelentik: Az amerikai kikötőmunkások általános sztrájkot kezdték. A kikötőforgalom teljesen megbénult. Remény van rá, hogy hétfőn délig véget ér a sztrájk.

Newyork érdekes tatisztikája. Egyik tekintélyes német folyóirat érdekes adatokat közöl Newyorkról, a világnak ez idő szerint a legnagyobb városról. Ezekből az adatokból kitűnik, hogy Newyorkban ez idő szerint nem kevesebb, mint 1.765.000 zsidó él. A katolikusok száma 1.734.000. A newyorki zsidó hitközségnek 1000 imaháza van. A katolikus templomok száma 430.

Elítélték huszonkét földművest, mert kiver-ték a faluból a főszolgabíró. Satu-Mare. Saját tud. Ardu község mellett, a gróf Károlyiak birtokán az agrárreform idejében román telepítést végzett az akkori kormány. Az újonnan keletkezett Baba-Novac falut ma kétszázhusz család lakja. Az új község Arduddal együtt használta a legelőt, a díjakat a község pénztárába fizették. Május 12-én a telepések kimondták, hogy a legelőjüket nem fizetik, mert a legelőhöz egyedül nekik van joguk. A főszolgabíró a csendőrmester kíséretében kiszállt a községbe és felvilágosította a lakosságot arról, hogy a bírói fórumok a legelő közös használata mellett határoztak. A telepések erre kapákkal, kaszákkal fel-fegyverkezve kiverték a faluból a főszolgabíró. Elkobozták a község pecsétjét, a bírót elzavarták és helyébe újat választottak. Később a csendőrcsapat megszállta a falut. Most huszonkét földműves felett mondott ítéletet a satumarei törvényszék. Tizenhárom vádlottat egyenként hathónapi börtönrre, kilenc vádlottat három-három hónapi fogságra ítélték.

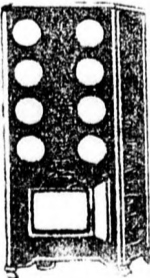
községek is rettentő árvízveszedelemben vannak. Több emberáldozatot is követelt az ár, de ezek számáról még nem érkezett pontos jelentés, mert a táviróvezetékek meg vannak rongálva.

Targu-Mures és Timisoara, valamint Bucuresti között a vasuti összeköttetés is megszokadt. Az ár több helyen átszakította a vasuti töltéseket. Targu-Jiuban s más vasuti állomásokon a vagonok százai állanak vízben. A város katonai tüzoltói és a környék csendőrszolgái nagy munkát végeznek a veszélyeztetettek megmentésében. A kár felmérhetetlen.

Egy iparos költséges kalandja a saját tévedése miatt. Az hogy tévedésből más vonatra ült és hogy nem volt nála igazolvány, roppant kellemetlen helyzetbe hozott egy salontai derék kerégyártómestert. Török Miklós salontai kerégyártó Oradeáról hazafelé igyekezett s a pályaudvaron véletlenül a Sätumare felé menő vonatra ült. Diosig állomáson a kalauz leszállította a vonatról és mivel nem volt nála semmiféle igazolvány, amivel személyazonosságát igazolhatta volna egyik diosighi csendőr Salontára kísérté, hogy itt igazoltassa. Azonban Török Miklósnak nemcsak 510 lei pénzbüntetést kell fizetnie a CFR-nek, hanem Diosigról Salontára és vissza a csendőr költséget is. Így egy kissé sokba került Török Miklósnak az, hogy nem vigyázott, melyik vonatra ül s hogy nem volt nála személyazonossági igazolvány.

VÖRHENYJÁRVÁNY SIGHETEN. Saját tud. A főorvosi hivatalban jelenleg 41 vörhenyes (skarlat) beteget tartanak nyilván. A járványnak már több halálos áldozata van.

Az összeomlás veszélye fenyegeti a satumarei vashidat. Saját tud. A satumarei városi tanács és a CFR vezérigazgatósága közötti harc eredménye, hogy a belügyminiszter rendeletére bizottságok vizsgálták felül a középületeket és hidakat s ez a bizottság megállapította, hogy a Somes hid a vasuti közlekedésre közveszélyes. A rozsdáttó traverzekről fényképfelvételeket készítettek, amit megküldtek a közlekedésügyi miniszternek, ahonnan áttették a vasuti vezérigazgatósághoz azzal, hogy a hidon azonnal szüntessék be a közlekedést. A CFR most azt válaszolta a miniszternek, hogy amíg a város nem fizet egymillió leit a síneket nem szedik fel és nem szüntetik meg a közlekedést a Somes hidon. A város vezetősége ajánlatot tett arra, hogy lemond a vasutnál fennálló kilencszázszáz leies követeléséről, de a CFR ezt az ajánlatot elutasította és egymillió lei készpénzt kér a várostól. A kisvasut pedig tovább közlekedik a hidon. Lehetséges, hogy a vitát egy tömegszerencsétlenség fogja megoldani.

SOK TIZEZER

megelégedett vevő bizonyítja hogy a

„ZEPHIR“

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kilogram fával fűt **24** órán át.

Gyártja: **Szántó D. és fia, Oradea**

Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan arjegyzéket.

— Hallottam, kedvesem, hogy a férjed valóban megvásárolta azt a kis autót. Most leg-alább pontosan érkezik haza?

— Igen! Ha hátba kapja a szelet!

A fiatalok éppen most jegyezték el egymást.

— Minden bánatodat és szomorúságodat meg fogod osztani! — sutogja a leány.

— De kicsikém, ki beszél most szomorúságról?

— Tudom, tudom — feleli a leány — arra értettem, ha már egybekeltünk.

* **Elhújasodásnál, köbshénynél és cukorbetegségnél,** oxaluria és phosphaturia képződésénél, huygsavas sók lerakódásánál a természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést. Több jeles orvos, az anyagcsere-rebajok célszerűbb gyógymódja után kutatva, már megállapította, hogy a **Ferenc József** vizkurával nagyon szép eredményt lehet elérni. Az orvosok ajánlják.

Tűz egy moziban. Tatatóvárosból jelentik: Az Est mozgóban vasárnap este egy filmtekeres felrobbant. A gépész meghalt, a közönség rendben eltávozott. A tüzet eloltották.

Braşov megye egészségügyi és népesedési kimutatása. Braşov. Saját tud. A megyei főorvosi hivatal elkészítette a megye népesedési és népességügyi kimutatását. Eszerint a megye területén, a nemzetiségek megoszlása ez és július 1-én: román 69.737 (60.46 százalék), magyar 22.231 (19.27 százalék), szász 20.958 (18.17 százalék), 2.10 százalék pedig más nemzetiségű. A kimutatás hangsúlyozza, hogy mindhárom nemzetnél szaporodás észlelhető. Az utolsó öt év alatt a román lakosság száma 1377 fővel, a magyarok 171-el, a szászok 141 lélekkel szaporodtak. — A születések terén a románoknál a legjobb az arányszám. Az elmúlt három hónap alatt ugyanis ezer román lakosra 30.9 százalék születés esett, míg a magyaroknál 22.5 százalék, a szászoknál pedig 18.1 százalék a születési arányszám. Halálozás terén szintén a román lakosság vezet. 17.9 ezredet számol, a magyaroknál 11.7, a szászoknál 13.9. Az elmúlt három hónap alatt 3 román kötött vegyes házasságot magyar nővel, 2 magyar román nővel, 1 szász román nővel és 5 magyar szász nővel. A betegségek közül feltűnő a vérhaj és a tuberkulózis pusztítása. A megye területén jelenleg 1163 vérhajos (vagyis minden 96-ik ember és 538 tüdőbajos beteget (minden 190-ik ember) tartanak nyilván.

* **A nők után megfordulnak a férfiak, hogy gyakran kellemetlenül csalódjának,** mert a mozgás, tánc, sport gyakran visszataszító testszagot okoz. Többnyire mi magunk nem is érezzük, mert az ember szaglószerve mindennemű saját szag iránt eltompulnak, képtelenek vagyunk a másokat zavaró kellemetlen illatot észrevenni. Nem akad senki, aki fel meri hívni figyelmét erre a kínos állapotra. A bajt megelőzendő, ajánlatos minden alkalommal, mely izzadsággal jár, szagtalanító és frissítő valódi LYOSFORM lemosást használni. A biztos hatású és megbízható LYOSFORM csak zárt üvegekben valódi, kímérve nem kapható.

Épül a legnagyobb angol reptőlőgépgyár. Londonból jelentik: A Daily Express értesülése szerint Lord Austin (azelőtt Sir Herbert Austin), az ismert tömegautógyáros az Austin Motor Company évi rendes ülésén Birminghamban kijelentette az egybegyűltek előtt, hogy vállalkozta ezen-tul a reptőlőgépgyártást is programjába avatja s hogy a vállalatnak Birmingham egyik ipari külvárosában, Longbridge-ben most készülő üzemét az angol légügyi minisztérium kérésére és költségén építik. Az Austin-reptőlőgépgyár, amely körülbelül egy év múlva helyeződik üzembe, Anglia legnagyobb reptőlőgépgyára lesz.

Adomány. A Kinába induló ferencrendi misz-szionárius páter utiköltsége javára kiadótárlalunkhoz befizettek: Funk Ferenc, Jecia-Mare 114 leit, Lengyel József plébános Nádialc 150 leit. Az adományokat rendeltetési helyére juttatjuk.

Szebekesztői üzentek

H. L., Cluj. Deutsch Dezső lipovai falskola tulajdonost, a kiváló szakembert és szakíró, aki lapunk indulása óta értékes cikkeivel munkatársunk volt, sajnos — amint október 13-án jelentettük egy rövid hirben — elvesztettük. Még szeptember 24-én meghalt Timisoarán 17 napi szenvedés után 52 éves korában, nővére Szócs Pálné karjai között. Az elhunytnak családja nem volt csak egy nagynénje, nővére és ennek férje gyászolják. Haláláról pontos értesítést mi is csak most kaptunk, azért tudtunk annakidején csak néhány sorban megemlékezni a nagyon kiváló emberről.

F. G. Lomes. A rádió műsort mindig egész terjedelmében közöljük, mióta lapunk fennáll, s ha némelykor kétfelé kell szakítani, (ami egész ritkán történik meg), annak technikai oka van. Többnyire az, hogy kevese kapjuk meg mi is. A jelzett rovatra tett megjegyzése nem áll meg, mert méltóztassék elhinni, hogy annak a rovatnak a vidéki városokban, falvakban is lelkes és hatalmas olvasó tábora van s harcol érte éppen úgy, mint ön a rádió műsorért. A lapnak pedig kötelessége olvasóinak minden rétegét kielégíteni.

KÜZGAZDASÁG

Meghosszabbítják az iparfejlesztési törvény hatályát

Az uralomváltás után, még a Kormányzó Tanács működésének idején kezdtek az ipari érdekképviselők ostromolni a kormányhatalmat az új román iparpártolási törvény megalkotásáért. A változott viszonyok között ugyanis a régi magyar törvény rendelkezései még a legjobb akarat mellett sem voltak többé alkalmazhatók, vagy csak irányadóként is tekinthetők. Pedig az iparfejlesztés fokozott iramára a legnagyobb mértékben szükség volt. Nemcsak azért, mivel a háború a nagy- és kisipari vállalatok teljesítőképességét erősen kihasználta, — hanem azért is, mert már akkor feltűnédeztek a kialakuló „nagykonjunktura” körvonalai, melyre mindenáron fel kellett készülni a belföldi termelésnek.

Nem is a mindenkorai kormányok, vagy a törvényhozás jószándékának hiányán, hanem a sok tekintetben rendezetlen körülményeken múlt, hogy a nagy nemzetgazdasági jelentőségű törvény abban az időben el nem készíthető. Hiszen még bizonyos egységes szempontok sem alakulhattak ki, noha csaknem minden fajtájú ipari érdekképviselő kidolgozta és a kormány elé terjesztette törvénytervezetbe foglalt kívánalmait és javaslatait.

Évek munkája hozta létre végül is az egységes román iparfejlesztési törvényt. De még a parlament sem volt biztos a dolgában s tekintetbe véve a körülmények és iparüzési feltételek várható gyökeres változásait, — a törvény hatályát záros határidőhöz kötötte a szükségessé válható módosítások kilátásba helyezése mellett. A határidő lejártá után a törvény hatályát több ízben is meghosszabbították, — anélkül azonban, hogy annak intézkedéseinek lényegét érintő módosításokat eszközöltek volna.

Ez év végén ismét lejár a nemzeti ipar fejlesztéséről szóló törvény hatálya. Az adott viszonyok között azonban ezúttal sincs meg a lehetősége a reformtörvény megalkotásának. Az élvezett kedvezmények megszakítása pedig hátrányos lenne az iparvállalatok termelésére. Ezért a kereskedelemügyi miniszter most egyszakos törvényjavaslatot készít, amely meghosszabbítja a mostani törvény érvényét és pedig minden valószínűség szerint egy teljes esztendővel, vagyis 1937. év végéig. Ezt a törvényjavaslatot a parlament összeülése után, azonnal megszavazzák. Az érdekeltek megjegyzik különben, hogy az egész törvénynek ma már nagyon csekély az értéke, mindössze két fontos könnyítés van érvényben. Az első a vasúti berakás kedvezményes taxája, a második pedig az importált berendezési tárgyak vámmentessége. Ezért is nagyon fontos volna egészen új és a változott viszonyokhoz alkalmazkodó olyan törvényjavaslatot készíteni, amely sokkal lényegesebb kedvezményeket biztosít az iparnak.

KÖTELEZŐ FALUSI TÜZBIZTOSÍTÁS? Bucuresti jelentések szerint a mezőgazdasági kötelező tüzbiztosítás keretében a kormány törvénytervezetét dolgoz ki, amelyben kötelező teszi a jégkár elleni, valamint az állatbiztosítást. A törvénytervezet a kötelező falusi tüzbiztosítás kérdésével is foglalkozik, az ezzel foglalkozó intézetet azonban csak később szervezik meg, mert előbb statisztikai adatok gyűjtésére, számos helyszíni vizsgálatra, stb. van szükség.

BIRÓI DÖNTÉS A VALUTAFELÁR FIZETÉSÉRŐL. Bucurestiből jelentik: Az ilfovi törvényszék a 38 százalékos valutafelár fizetése ügyében elvi jelentőségű döntést hozott. Konkrét esetben felmerült az a kérdés, hogy a külföldi hitelező, aki svájci frankban adott el árut Romániában, a leiben való fizetés alkalmával követelheti-e a hivatalos árfolyamon felül a 38 százalékos felárat is. Az ilfovi törvényszék úgy döntött, hogy a romániai adós köteles a svájci frankban fennálló, azonban leiben fizetendő adósságának kiegyenlítése alkalmával az esedékesség napján nemcsak a hivatalos árfolyamon átszámított leellenértéket, hanem a 38 százalékos felárat is fizetni.

1.000.000 + 1.000.000

„Hibátlanul” — „Szerencsésen”
ezek a

COLECTURA OFICIALĂ

jelszavai

A sorsjegyek adminisztrációja hibátlanul történik. Minden huzás alkalmával a szerencse elhalmozza a játékosokat, akik sorsjegyet a Colectura Oficială-tól vásárolják. A falvakban a szerencsét és a jó hírt a levélhordó hozza. Ugyancsak ő hozza a szerencsesorsjegyet is, amelyet a Postahivatalok falusi sorsjegygárudája ad el.

Vásároljon sorsjegyet idejében,
mert november 15.-én lesz az I. osztály huzása

Oradeai fióknál

Regele Ferdinand 11, Telefon: 410.

egy hónap alatt 2 egymilliós főnyereményt nyertek

Az oradeai törvényszék elvi döntése a mézárások forgalmi adófizetéséről

Az adóhatóság közegei egyik oradeai mézárás ellen jegyzőkönyvet vettek fel és a tulajdonosra súlyos pénzbírságot vetettek ki, mivel forgalmi adókimutatásokat nem vezetett. Fellebbezés következtében a törvényszék elvi döntésben mondta ki, hogy azok a mézárások, akiknek üzeme a kisipar terjedelmét meg nem haladja, a forgalmi adó fizetésének kötelezettségétől mentesek. A dolgot természete szerint tehát a lajstromok és

kimutatások vezetésére sem kötelezhetők.

A döntés a forgalmi adók fizetéséről intézkedő törvényes rendelkezések szigorú magyarázatának alapján áll s elvi jelentőségűnek csak annyiban tekinthető, amennyiben minden kisipari vonatkozásban — kivéve a péket — tisztázza azt a helyzetet, melyet eddig több ízben tett bizonytalanná némely hatósági tényezők túlbuzgósága.

A csehszlovák táblaüveg-gyárak válságos helyzetbe sodródtak

Aláhanyatlott a kiviteli. — A vállalatok kiviteli jutalmakat követelnek. Több gyár beszüntette az üzemét

Prágából jelentik: A csehszlovák táblaüveggyárak szövetségének jelentése szerint a táblaüveggyárak piaci esélyei ezévből tovább csökkentek, minnek oka elsősorban a belga, német és japán versenytársak árromboló tevékenysége. A csehszlovák táblaüveggyárak hosszú idő óta a múlt évben érezték meg elsősorban a mennyiségi kiviteli-csökkenést is.

A vállalatok most azzal a kéréssel fordultak a kormányhoz, hogy az állandóan tartó árcsökkenő irányzatra, úgyszintén a táblaüveggyártással foglalkozó exportállamokban bevezetett állami támogatási rendszerre, az egyes államok elzárkózási politikájának folytatására és a legtöbb országgal szemben az ártalások terén mutatkozó nehézségekre való tekintettel kiviteli jutalmakkal és adóvisszatérítésekkel mozdítsa elő a kivitelt, mert csak ilyen nagyobb szabású állami támogatással lehet megmenteni a rendkívül rossz viszonyok között selylő táblaüvegipart. Hasonló azonban a helyzet a palacgyártás terén is, ahol a termelés gépesítése és ennek a korábbi fogyasztó államokban történő bevezetése következtében az elhelyezés majdnem lehetetlen és a kiviteli egyre jobban összezsugorodik

Csehszlovákiában a legutóbbi hetekben több gyár beszüntette üzemét, számos vállalat pedig most már csak rendkívüli mértékben csökkentett munkásszámmal mellett folytatja üzemét.

VÉDEKEZZÜNK A BURGONYA KÁRTEVŐI ELLEN. A burgonya kártevői között legveszedelmesebbek a burgonyarák, kóródó-bogár, földi-bolha és a moly. Ezek az élősködők, illetve kártevő rovarok ebben az évben meglehetősen elterjedtek, főleg a külföldi burgonyaterületeken. Jelenleg Németország, Lengyelország, Hollandia, Svájc, Dánia, Csehszlovákia, Belgium, Ausztria, Franciaország, Anglia, Finnország, Norvégia, Svédország és Danzig szabadállam burgonyarákkal, Észak-amerikai Egyesült Államok, Franciaország, Anglia, Belgium és Németország kóródóbogárral, Dél-Európa, Algír, Kapland, Kalifornia, Ausztrália, Azori szigetek, Tasmánia és Újzéland burgonyamollyal, Északamerika földibolhával vannak fertőzve. Fontos érdeke minden termelőnek, hogy a vetőmagbeszerzés alkalmával a legnagyobb gondossággal járjon el

SPORT

Románia és Jugoszlávia is bekapcsolódnak jövőre a KK küzdelmeibe

Olasz javaslatra új rendet fogadott el a kupabizottság: 3-3 magyar, olasz és osztrák, 2 svájci, 1-1 román és jugoszláv együttes

Prágából jelentik: Vasárnap délelőtt 10 órától 12-ig és délután 2 órától 6 óráig tartott a Közép-európai Kupa bizottság izgalmas ülése, amelyen a résztvevők a jövő évi KK megrendezésének módjáról tárgyaltak. A bizottság nagy viták után az olasz javaslat mellett foglalt állást 12:2 arányban. Ez azt jelenti, hogy jövőre más rendszer szerint fogják lebonyolítani a KK-t, mint eddig, — ha majd a KK közgyűlés is úgy akarja.

Az olasz javaslat értelmében jövőre csak 16 résztvevője lesz a KK-küzdelmeknek és pedig: Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia és Olaszország 3-3 csapatot, Svájc kettőt, Románia és Jugoszlávia pedig 1-1 csapatot szerepelhet.

Az olasz javaslat elfogadása ellen különösen a svájciak küzdöttek — de hiába. Eleinte kilépéssel is fenyegetöztek, később azonban lecsillapodtak és azt mondták, hogy 14 napon belül összehívják a svájci szövetség rendkívüli közgyűlését a szöggyűlés majd kimondani a végső szót: hajlandó-e Svájc ilyen feltételek mellett is résztvenni a KK-ban. Erre a rendkívüli közgyűlésre a KK-bizottság kiküldötte az osztrák Gerő dr-t, akinek az a feladata, hogy bírja rá a svájci szövetséget az olasz javaslat elfogadására.

A román és a jugoszláv szövetség képviselével megbízott Andrejevics dr (Jugoszlávia) elfogadta a javaslatot.

A magyar delegátusok is a svájciak mellett voltak és az olasz javaslat elleni két szavazatot ők adták le. (A svájciak ugyanis tartózkodtak a szavazástól).

Az olasz javaslatot azzal az indokolással fogadta el a bizottság, hogy a csapatok nem bírnak annyi meccset nyáron és szükséges, hogy a KK-küzdelmek rövidebb idő alatt fejeződjenek be, mint eddig.

Ezzel kapcsolatban kimondotta a bizottság, hogy július végén, de legkésőbb augusztus első hetében minden körülmények között be kell fejezni a KK-küzdelmeket.

Még egy érdekes határozatot hozott a bizottság. Kimondotta, hogy ezután a fegyelmi bizottságban Ausztriának is csak egy szavazata lesz. Eddig ugyanis Meisl révén, aki mint a bizottság titkára és mint előadó szintén szavazott, Ausztriának két szavazata volt.

Gerő dr beszámolt a KK pénztárának állományáról. Megállapította, hogy noha három ország hátralékban van a tagdíjakkal, a pénztárban így is 14.146 schillingnek megfelelő összeg van.

A KK közgyűlését február végén, vagy március elején hívják össze.

Éltre tör a CFR

Otthonában a Victoria legyőzte a Gloriát. Nehezen birt a CAO az AMTE-val. Ujra formába lendült a Ripensia

A Nemzeti Bajnokság e heti fordulóján a hazai pálya előnyével startoló csapatok győztek. Az esős, sáros időben a szokottnál is nagyobb szerepet kapott a lelkesedés, a szívósság és a minden labdára való rámenés. A mérkőzések általában izgalmasak és változatosak voltak. Váratlan eredménnyel mégis csak a Victoria—Gloria találkozó zárult. A favoritok győztek az egész vonalon. Különösen meggyőző a CFR győzelme, amely 5:0-re intézte el az Unirea Tricolor. Jelenleg a vasutasok tényleg a legjobb formában levő „11”-et rendelkeznek.

A forduló részletes eredményei a következők:

Ripensia—Juventus 6:2 (2:0).

Timisoara. Az első féldőben egyenrangú ellenfél volt a Juventus. A profik győzelme azonban — ebben az arányban is — reális. Góllövők: Dobay (2), Bindea, Beke, Schwartz és Kotormányi, illetve Zăinescu (egyét 11-esből).

Victoria—Gloria 1:0 (1:0).

Cluj, 1500 néző, bíró Milivoi. Változatos és nagy küzdelem, amely a szerencsésebb csapat győzelmével végződött. Góllövő: Căpușan.

CAO—AMTE 2:1 (1:1).

Oradea, 1500 néző, bíró dr Russu. A nehéz talajon csapkodó játék alakult ki. A CAO 11-est ér el, de Spielmann mellőlővi. Feljön az AMTE és Batrin éles lövéssel az aradiakat jutaltja vezetéshez. Erősít a CAO és Kocsis sarokrugásából Juhász fejcsapása egyenlít. Szünet után fölényt harcolnak ki a zöld-fehérek, de a csatárok mindent tulkombinálnak. Mégis megszületik a győztes gól Kocsis lövéséből, amelyet azonban a védelem kikapar, de Gecző a hálóba vágja. Tovább ostromol a CAO, azonban az AMTE védelme durván s kíméletlenül rombol.

A győztes csapatból Bodola játékát kell kiemelni. Óriási munkát végzett. Mérkőzés vége felé összefejelt Bulybássul és fejére hátul kirepedt, de azért tovább játszott. Dávid nagyszerű védéseket mutatott be. Juhász, Kovács, Spielmann és Gecző is jó formában van. A hátvédek sokat bizonytalankodtak Sarkady szünet után feljavult. Általános megállapítás, hogy a CAO második féldős csapat lett.

Az AMTE lelkesen és rámenősen játszott. Legjobbjai Szadovszky, Szaniszló, Perneky és Praszler. Dr Russu bíró kifogástalanul vezette a mérkőzést. Mindenkor szívesen látott vendége lesz Oradeának.

CFR—Unirea Tricolor 5:0 (0:0).

Bucuresti. Csak az első féldőben birta az Unirea, azután összeroppant, a vasutasok hengereltek. Góllövők: Vintila, Bogdan (2), Moldoveanu és Avar.

Venus—Universitatea 6:3 (4:0).

Bucuresti. Durva mérkőzés, mindkét részről kíméletlen játék. Az „U” szünet után veszélyesebb volt. Góllövők: Ene (2), Humis (2), Gavrilescu és Petea Válcov, illetve Benkő (2) és Putnic.

A bajnokság állása most a következők:

1. Ripensia	9	6	—	3	29:18	12
2. CFR	8	5	1	2	23:11	11
3. Venus	8	4	2	2	24:14	10
4. CAO	7	4	1	2	18:14	9
5. Gloria	7	4	—	3	12:12	8
6. Victoria	8	3	1	4	14:20	7
7. Universitatea	8	3	1	4	11:18	7
8. AMTE	8	2	3	3	10:11	7
9. Crișana*	7	3	—	4	14:15	6
10. Kinizsi	7	3	—	4	14:21	6
11. Unirea Tricolor	8	2	2	4	20:24	5
12. Juventus	7	1	1	5	11:22	3

* Az elmaradt Crișana—Kinizsi mérkőzés két pontját 0:0 gólaránnyal a Kinizsi javára írták.

Belföldi sporteredmények

B) ligában:

Cernauti: Makabi—Jahn 4:1 (2:0).

Bucuresti: Sportul Studentesc—ACFR 2:1.

Craiova: Rovine Grivita—Phoenix 3:1 (0:1).

Óriási meglepetés az első helyezett veresége az utolsótól.

Timisoara: TMAC—Craiu Jovan 9:1 (3:0).

Satu-Mare: Olimpia—CFR 3:1 (1:1).

Atha-Lulia: Vulturii—Unirea 3:2 (2:1).

Ta-Mures: Mures—Somii 1:1 (0:0).

C) ligában:

Timisoara: Progresul—Minerul 3:1 (2:0).

Lugoj: LMTE—Politehnica 1:0 (0:0).

Resita: UDR—RMTE 2:0 (2:0).

Arad: Electrica—Olimpia PTT 2:0 (1:0).

Cluj: KAC—Sodronyipar 3:1 (1:1). — Keramika—UEC 3:0 (1:0).

Oradea: Tricolor—Vestul 4:1 (2:0).

Kerületi bajnokságerő:

Timisoara: Vulturii—Venus 2:2 (2:1). — Patria—Freidorf (4:3 2:3). — CFR—Törökvis 1:0 (1:0). — Galvani—Fratelia 1:1 (0:1).

Cluj: KMSC—Napoca 2:1 (2:0). — Echo—Turnetoria 6:1 (3:0). — Hagibor—Reuniunea 1:1 (0:0). — Unirea—Avram Jancu 4:2 (3:1).

Arad: USA—AAC 4:0 (3:0). Tricolor—ATE 1:0 (1:0). Hakoah—Unirea 3:2 (0:1).

Satu-Mare: SzSE—OTANA 3:2 (1:1).

Favoritgyőzelmek Magyarországon

Budapestről jelentik: Az „örök rangadó” előtti vasárnapon a nagycsapatok — ha nehezen is — győztek. Váratlanul jön ugyan az Er-So. —Budafok és a Bocskai—Szeged döntetlenje.

Részletes eredmények a következők:

Újpest—III. ker. FC 3:1 (0:1). Majdnem meglepetéssel zárult a találkozó. Góllövők: Zsengeller, Kállai és Vince illetve Lencsés.

Hungária—Nemzeti 4:2 (2:2). Nehezen kivívott győzelem. Góllövők: Cseh (2) és Kardos illetve Horváth és Molnár.

Ferencváros—Kispest 7:2 (3:2). Havas, a Kispest kapusa lábtörést szenvedett. Góllövők Sárosi (11-esből), Toldi (2), Jászberényi, Tátrai és Kemény (2), illetve Kelemen és Serényi.

Phöbus—Elektromos 5:3 (4:0). Szünet után feljött az Elektromos. Góllövők: Turay II. (2), Péter, P. Szabó és Béky illetve Szendrői (2) és Kolozsvári.

Budafok—Er-So. 4:4 (1:0). Soroksár jobban tud, az Er-So. Góllövők: Iglódy, Mészáros és Szeder (mindkettőt 11-esből) illetve Vajda (3) és Urbancsik.

Bocskai—Szeged 0:0. Nagyszerű védelmek, gyenge csatársorok harca.

Aprohírdetések

Aprohírdetések díja azavankint 3 lel, vastagabb betűvel 6 lel. Legkisebb aprohírdetés ára 20 lel. (Az állástkeresőknek 33 százalékos kedvezményt. Cím a kiadóban 10 lel.

Különféle

Ha fáj a lába, vagy lúdtalpa van, csináltasson cipőt az Apolló szalonban, hol elegáns és tartós cipőt kap. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 12., „Apolló” palota.

Gyomorégés, és gyomorsavtúltengés, emésztési zavarok, epebaj ellen biztos hatású a Magotin gyomorpor. Ára 60 lel. Lerakat: Csanda gyógyszerár. Oradea.

MAGAS árért veszek aranyat, ezüstöt, briliántot bármilyen mennyiségben HERBST ékszerész Oradea, Bul. Regele Ferdinand No. 3.

Epekő, vesekőbántalmaitól és gyomorbajaitól, köszvénytől és reumájától könnyen és gyorsan szabadulhat. Kérjen válaszshelveg csatolásával Utmutatót „Sanitas” jellege alatt. Cím a kiadóhivatalban.

Kávéházakban, vendéglőkben kérje mindent a „MAGYAR LAPOK”-at.

ŐSZI ÜLTETÉSRE gyümölcsfát, fenyőt, bukszust, rózsát nagy készlet miatt nagyon olcsón árúsít CZIRA kertészlet. Oradea, Str. Prága 24.

Lakás

Egy szoba-konyhás lakás nov. 15-re kiadó Oradea, Str. Axenta Sever 12.

Kapualatti butorozott szoba, külön előszobával, esetleg ellátással is kiadó. Oradea, Str. Nicolae Zsiga No. 7.

Butorozott szoba teljes ellátással november 1-re kiadó. Str. Ciordas No. 50.

Két utcai szoba konyha és mellékhelyiségekkel álló lakás kiadó. Oradea, Str. Leagănuși 12. sz.

Kiadó egyszobás lakás. Oradea, Str. Dimitrie Cantemir 55. és Str. Pavel 17. szám.